

Årsrapport 2019

Innhold

01. Et år med store endringer	3
02. Bedre kollektivtrafikk, nye veier og grønnere by	4
03. Flere registrerte passeringer i 2019	7
04. 30 år med bompenger – for et bedre bybilde	10
05. Spleiselag med stille protester og frieri	14
06. Ny, viktig del av E6 endelig ferdig	16
07. Gylne kollektivtider	18
08. Best på kundeservice	21
09. Flere bomstasjoner, økte kostnader	24
10. Styrets beretning	26
Styret i Fjellinjen	27
11. Regnskap 2019	36
Resultat	37
Balanse	38
Kontantstrøm	42
Regnskapsprinsipper	43
Noter	46
12. Revisors beretning	68

Et år med store endringer

Fjellinjen har stor innflytelse over folks liv. Vi krever inn milliarder fra vanlige folk og bidrar til finansiering av en fremtidsrettet infrastruktur som gir et bedre stor-Oslo. For å klare dette må vi stadig forbedre måten vi jobber på.

2019 ble et år med store endringer for Fjellinjen. Utstedervirksomheten ble gjort klar for salg og skilt ut i et heleid datterselskap. Nye takster og 54 nye bomstasjoner ble implementert og arbeidet med å bytte ut dagens verdikjede for bompengeneinnkreving ble igangsatt. Høyere aktivitetsnivå, flere bomstasjoner og høyere omsetning har gitt høyere driftskostnader enn i 2018.

I regnskapet for 2019 vil etableringen av Fjellinjen som et konsern, fjerning av gammelt vegkantutstyr og en mer konservativ vurdering av utestående krav være veldig synlig.

Fjerning av gammelt innkrevingsutstyr gir en nedskrivning på 9 millioner kroner. Reklassifisering av AutoPASS-godtgjørelse som gir 25 millioner kroner i både økt inntekt og kostnad. I tillegg har vi valgt å regnskapsføre tapte krav over ett, mot tidligere tre år, noe som tilsvarer 69 millioner kroner i engangseffekt.

2019 var også det året Fjellinjen måtte forbedre etterlevelse av rutiner for ansettelser og innkjøp. Vi har vært åpne og transparente til alle interessenter om alle prosesser og pengebruk i selskapet. Vi har også i perioden etter innføringen av Oslopakke 3 trinn 2 informert aktivt om trafikk- og inntektsutvikling i våre bompengeanlegg.

INVESTERER I ØKT EFFEKTIVITET

2020 blir et spennende år. Det blir året hvor vi skal bygge utgangspunktet for en mer effektiv og kundevennlig bompengereform. Bompengereformen og investeringene i ny verdikjede skal sikre lavere kostnader, bedre kontroll og høyere kundetilfredshet for bilistene.

FRA TUNNELPROSJEKT TIL SAMFERDELSAKTØR

Den 1. februar 2020 var det 30 år siden Fjellinjen startet bompengeneinnkreving i Oslo. Formålet med bompengeneinnkrevingen den gang var å finansiere Festningstunnelen som leder E18 under Rådhusplassen og Akershus Festning. Tunnelprosjektet ble kalt Fjellinjen, og var også det som gav navnet til Fjellinjen bompengeselskap. 30 år senere dreier prosjektene seg om langt mer enn Rådhusplassen og Akershus Festning. Ansvar er utvidet til å finansiere en bypakke som omfatter Oslo og det som tidligere utgjorde Akershus, bestående av en rekke prosjekter innenfor bilvei, gang- og sykkelvei og kollektivtransport. I tillegg til å finansiere ulike samferdselsprosjekter, er bompengene et virkemiddel for å påvirke trafikkvolum og kjøresammensetning. Dette reguleres til enhver tid gjennom takster som settes av eierne våre; Oslo kommune og Viken fylkeskommune. For å klare alt dette og være en viktig medspiller må Fjellinjen drive optimalt, ha legitimitet og inngi tillit.

2020 blir også et år med store endringer. Fjellinjens utstedervirksomhet er planlagt solgt, det skal implementeres nye takster i forbindelse med Oslopakke 3 trinn 3 og ny verdikjede for bompengeneinnkreving skal implementeres.

MAGNE LIESTØL LARSEN

Fungerende administrerende direktør

HVA GJØR FJELLINJEN?

Bedre kollektiv- trafikk, nye veier og en grønnere by

2019 var året hvor bompenger virkelig kom på radaren i redaksjonene, i politikken og rundt middagsbordet. Men hva går egentlig bompengene til, og hva gjør egentlig et bompengeselskap som Fjellinjen?

ENKELT SAGT skal bompengene finansiere utbyggingen av veier og kollektivtiltak i og rundt Oslo. På den måten går våre bompenger til å få renere luft, bedre veier og bedre kollektivtransport.

De siste årene er dette noe av det som har skjedd: T-banen har fått økt punktlighet, kapasitet og standard. Flere knutepunkt og trikkestrøkninger er oppgradert. Nye veiprojekter har gitt økt sikkerhet og bedre framkommelighet, samt miljøgevinst for områder som er avlastet for trafikk.

De neste årene er dette hovedprioriteten til bruken av bompengene: Gjennomføring av igangsatte vei- og baneprosjekter, satsing på sykkel og lokale veitiltak, samlet plan for trikkeutbygging i Oslo, nytt signalsystem for T-bane, Fornebubanen, samt økte rammer til Ruter for drift og småinvesteringer.

HVA GJØR FJELLINJEN?

Det kan være vanskelig å vite hva det er vi faktisk gjør som et bompengeselskap. Fjellinjen har en avtalefestet rett til å kreve inn bompenger på vegne av Oslopakke 3, som er en samordnet plan for utbygging og finansiering

av veier og kollektivtrafikk i og rundt Oslo. Selskapet gir også et bidrag til klimaet gjennom tidsbestemte takster og ulik pris for bensinbil, dieselbil eller elbil.

Fjellinjen AS er lokalisert i Oslo og eid av henholdsvis Oslo kommune (60 %) og Viken fylkeskommune (40 %). En ny forskrift vedtatt i Stortinget, kalt «Utstederforskriften» trådte i kraft 1. januar 2019. Dette betyr at Fjellinjen, og andre bompengeselskap, nå deler sine oppgaver i to selskap – et bompengeselskap og et utstederselskap. Utstederselskapet skal ifølge forskriften ikke eies av det offentlige, og er planlagt solgt i 2020.

Den nye arbeidsdelingen blir slik:

Fjellinjen AS sine oppgaver:

- Forvalte og utvikle riktig utstyr og software i bomstasjonene
- Registrere og identifisere riktig kjøretøy med riktig fakturagrunnlag og ha ansvar for trafikkanalyse
- Kreve inn passeringsinntekt fra utstedere og kunder som ikke har inngått AutoPASS-avtale
- Finansiere Oslopakke 3 gjennom bompenginntekter og låneopptak

Det nye utstederselskaps oppgaver:

- Inngå Autopass-avtaler med kundene og distribuere brikke(r)
- Utføre kundeserviceoppgaver i alle manuelle og digitale kanaler
- Fakturere sluttkunden og kreve inn passeringssinntekter på vegne av bompengeselskapet

HVOR LENGE KAN VI FORVENTE OSS Å HA BOMPENGEORDNING I OG RUNDT OSLO?

Oslopakke 3 har en økonomisk ramme på 120 mrd. kroner for perioden 2017-2036. Avtalen reforhandles årlig. Det vil si at om ikke noe annet vedtas, så vil vi ha en bompengordning til 2036. Hva som skjer etter 2036 er opp til Fjellinjens eiere, Oslo kommune og Viken fylkeskommune .

FAKTA

Oslopakke 3

- Oslopakke 3 er en plan for utbygging og finansiering av vei og kollektivtrafikk i og rundt Oslo.
- Planen er finansiert av bompenger og bevilgninger fra staten, Oslo kommune og Viken fylkeskommune, samt statlige jernbaneinvesteringer.
- Bompenger utgjør om lag 54 % av finansieringen for perioden 2020–2023
- Noen av de største prosjektene som

har fått penger de siste årene er E18 Bjørvikaprojektet, E16 Sandvika-Wøyen, Rv. 22 Lillestrøm-Fetsund, Lørenbanen og Kolsåsbanen.

- De neste årene er det ny Fornebu-bane, ny sentrumstunnel for T-bane, ombygging av Majorstua stasjon, modernisering av trikkenettet, E16 fra Sandvika til Wøyen og kollektivløsninger for Nedre Romerike som er noen av de største prosjektene.

FAKTA

Bompengene i Oslo og Viken skal

- Finansiere vei- og kollektivutbygging
- Redusere personbiltrafikken
- Øke fremkommeligheten for alle trafikantgrupper
- Redusere klimagassutslipp
- Forbedre bymiljøet
- Jevne ut bompengebelastningen ved at flere bidrar

FLERE PASSERINGER I 2019

Flere registrerte passeringer i 2019

Fjellinjens bomstasjoner registrerer alle bilpasseringer som krysser Fjellinjens bomsnitt i Oslo og Viken, dag og natt. Det gjør selskapet til Norges største leverandør av trafikkdata. I 2019 spratt antall registrerte bilpasseringer opp, selv om den reelle trafikken gikk ned.

56.4 mill.

bompasseringer ble gjort med elbil i fjor

FJELLINJENS REGISTRERTE TRAFIKKVOLUM spratt opp i 2019. Hovedgrunnen var opprettelsen av 54 nye bomstasjoner 1. juni 2019.

– Tallene fra 2019 sammenlignet med 2018 ser voldsomme ut. Men det er ikke mer trafikk selv om antall passeringer har gått opp, presiserer Stian Strøm Arnesen, business controller og trafikkanalytiker i Fjellinjen.

Bomstasjonene i Indre ring og Osloringen registrerer to veier fra og med 2019, både inn og ut. Det ga en voldsom økning i antall passeringer, fra 108,5 millioner i 2018 til 267,6 millioner i 2019.

FLERE ELBILER

Fjellinjens trafikkdata understøtter det generelle inntrykket av at stadig flere Osloborgere tyr til elbil. Fra 2012 til 2019 har andelen elbiler økt fra 0,7 prosent til drøye 21 prosent av biltrafikken i hovedstaden, fra 0,8 millioner passeringer i 2012 til 56,4 millioner i 2019.

– Det er en markant økning på få år, sier Strøm Arnesen, som også forteller at antall registrerte elbilpasseringer økte betydelig fra 2018 til 2019.

– Elbilandelen har fortsatt å øke gjennom 2019, som i foregående år. I 2018 var antallet elbilpasseringer 19,1 millioner. Det tilsvarer en andel

på 17,6 prosent av det totale antallet passeringer. I 2019 var andelen 21,1 prosent. Gitt samme antall totale passeringer i 2019 som i 2018, tilsvarer det en økning fra 19,1 millioner elbiler i 2018 til 22,9 millioner i 2019. Det utgjør 3,8 millioner flere elbilpasseringer i 2019 enn året før, sier Arnesen.

FÆRRE BILER

I bompengereformens spede begynnelse ble pengene krevd inn manuelt gjennom bomstasjoner i og rundt bykjernen i Oslo og tidligere Akershus. Det gjorde det vanskelig å registrere trafikkdata. Den moderne digitaliseringen og helautomatiseringen av bomstasjonene har gjort det langt enklere å registrere bilpasseringer og danne seg inntrykk av trafikkutviklingen. Arnesen har en interessant betraktning om utviklingen i løpet av det siste tiåret.

– Trafikkbildet var stabilt fra 2010 til 2016. Da registrerte vi jevnt mellom 112 til 114 millioner bilpasseringer i året. Og det var til tross for at Oslos befolkning økte med 12 prosent i samme periode ifølge Statistisk Sentralbyrå, forteller han.

Etter at bompengereformens 1. trinn ble igangsatt i 2017 og Fjellinjens takster i gjennomsnitt økte med 35 prosent, gikk biltrafikken ned. Arnesen forteller at nedgangen holdt seg stabil også gjennom 2019.

”

Antall årlige bilpasseringer gikk ned med hele 5 millioner, til 108 millioner passeringer totalt

– Vi hadde ingen konkret formening om hva effekten av takstøkningen ville bli, annet enn at vi regnet med at volumet ville gå noe ned. Vi merket en tydelig endring i trafikkbildet fra den ene til den andre dagen. Antall årlige bilpasseringer gikk ned med hele 5 millioner, til 108 millioner passeringer totalt, sier han.

NY JOKER I 2020

Når Arnesen skal rette blikket fremover, sier han at innføringen av bompengereformens 3. trinn vil bli spennende. Iverksettelsen er planlagt i juni 2020.

– Det 3. trinnet innebærer at el-varebiler blir fritatt fra bompenger. El-varebiler utgjør en liten del av bilparken i dag, men står for en større andel av passeringer enn det bilparkens størrelse skulle tilsa. Det blir spennende å se hva som skjer når de blir fritatt bompenger. Det vi håper er at varetransport og annen nyttetransport, som i dag utgjør en stor andel av trafikken, vil ta i bruk nullutslippskjøretøy som følge av nye insentiver

04

TIDSLINJE

30 år med bompenger – for et bedre bybilde

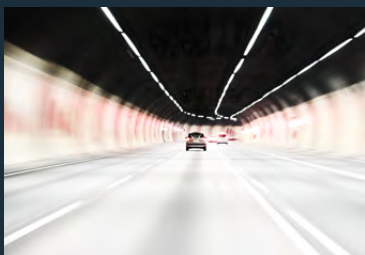
På 1970- og 80-tallet økte biltrafikken kraftig i Oslo og Akershus. En rekke samferdsels- og kollektivforbedrende prosjekter skulle bøte på belastningen; døpt Oslopakkene. Til nå har vi hatt tre Oslopakker med prosjekter i rekken. Alle er i hovedsak finansiert av bompenger. Bybildet har aldri vært bedre!

FAKTA

Oslopakke 1 (1990)

1990

Den 1,8 km lange Festningstunnelen sto ferdig i 1990. Tunnelen førte til en klar forbedring av trafikforholdene i Oslo sentrum. I dag er den en del av Operatunnelen.

1993

Nordbyttunnelen

1994

Bekkestuatunnelen

1994

Vestbanekrysset. Da Vestbanekrysset ble ferdigstilt ble endelig Rådhusplassen bilfri.

1995

Ekeberg tunnelen og oppgradering av Røabanen.

1997

Da T-banelinjen ble forlenget fra Skullerud til Mortensrud ble kollektivtilbudet på Oslos østkant kraftig forbedret.

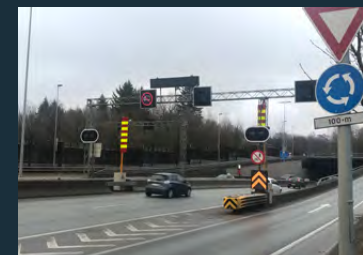

1998

Bussterminal på Lillestrøm

1999

Da Tåsentunnelen åpnet, ble nærliggende områder skjermet fra trafikken, til stor glede for beboere.

1992

Granfosstunnelen

FAKTA

Oslopakke 2 (2002)

2002

Utbedring av kollektivtilbudet. Med Oslopakke 2 begynte utskiftningen av de gamle T-banevognene. I tillegg ble en rekke holdeplasser, stasjoner, skinneganger og knutepunkter oppgradert, og nytt dobbeltspor mellom Lysaker og Asker opprettet.

2003

Hagantunnelen

2006

T-baneringen. I 2006 ble T-baneringen fullført, med nye stasjoner på Nydalen, Storo og Sinsen. T-baneringen var en formidabel oppgradering av Oslos kollektivtilbud.

2004

Klemetsrud-Assurtjern

FAKTA

Oslopakke 3 (2009)

2009

Kollektivtilbudet styrkes. I Oslopakke 3 var et nytt grep at en andel av bompengene skulle brukes som driftsmidler til å forbedre kollektivtilbudet. Slik skulle bompengen bidra til å øke antall buss- og T-baneavganger og finansiere flere nye T-banevogner. Jernbanetorget ble oppgradert i 2009.

2014

Kong Håkon 5s gate
Sommeren 2014 åpnet Kong Håkon 5s gate for trafikk.

2015

Dronning Eufemias gate.
Dronning Eufemias gate ble offisielt åpnet i juni 2015. Det nye hovedveinettet sto samme sommer.

2010

Bjørnvika. I 2010 åpnet den 1100 meter lange senketunnelen som binder Festnings- og Ekeberg tunnelen sammen. Tunnelen la E18 under bakken og ga grunnlag for en storstilt byutvikling av Bjørnvika, et utviklingsprosjekt fortsatt pågår. Bjørnvikaprojektet bygger til sammen 8000 meter ny vei, 1200 meter kollektivfelt og 4500 meter gang- og sykkelvei.

05

VIL DU GIFTE DEG MED MEG?

Spleiselag med stille protester og frieri

Kreative protester og frieri. Det er noen av historiene etter 30 år med spleiselag for et bedre samferdsels- og kollektivtilbud i og rundt Oslo.

BOMPENGEORDNINGEN er et spleiselag for å finansiere større samferdsels- og kollektivprosjekter. I år er det 30 år siden ordningens oppstart i og rundt Oslo. Utviklingen har vært stor.

– Ut til gamle Fornebu flyplass var det ofte mye og tett trafikk. Togtrafikken rundt Østbanehallen førte til store menneskemengder og godstog sto tett på Rådhusplassen. Det var kaotisk å være myk trafikant og bilist i Oslo sentrum, sier kommunikasjonsansvarlig i Fjellinjen, Tone Hansen Finstad.

Bompengene bidro til å finansiere alle tunnelene under sentrumskjernen og sikret en bedre trafikkflyt i og rundt Oslo.

FRA PROPP TIL FESTNINGSTUNNEL

Festningstunnelen var det første prosjektet som ble finansiert av bompenger i Oslo, og åpnet i 1990.

– Før Festningstunnelen stod bilkøen tett fra Oslo Børs, over Rådhusplassen og langt forbi Kielfergen. Noe måtte gjøres, forteller Hansen Finstad.

– Mange var derfor positive til et spleiselag i form av bompenger for å redusere trafikken i sentrum. Et taktisk godt grep i forbindelse med innføringen av

bompenger, var at arbeidet med Festningstunnelen startet før pengeinnkrevningen kom i gang, sier Hansen Finstad.

STILLE PROTEST

Innføringen av bompengeordningen var likevel ikke helt knirkefri.

– Det var litt protest, men folk protesterte litt annerledes da. For eksempel var det noen som betalte bompasseringen sin med en bærepose tåringer. Det ble forbudt etter hvert, sier Hansen Finstad.

Hansen Finstad forteller at områdene i og rundt Oslo aldri har mobilisert samme bompengemotstand som i resten av landet. Hun tror det handler om at det i hovedstadsområdet var enklere å se den reelle verdien som bompengene gir til bymiljøet. Biltrafikken som ble borte fra Rådhusplassen er et godt eksempel på dette.

VIL DU GIFTE DEG MED MEG?

I 2008 ble bompenger i Bærumssnittet på Lysaker innført.

– Vi var spente. For mange pendlere innebar den nye bomstasjonen at de måtte betale to ganger på en

kort distanse; en gang på Lysaker og en gang til i Oslo. Vi trodde det kom til å bli store protester, men det var svært få negative tilbakemeldinger, sier Hansen Finstad.

Hun peker på at teknologien spilte på lag. I 2008 ble det nemlig mulig å erstatte de manuelle og bemannede bomstasjonene med automatiske. Dermed ble det bedre flyt i trafikken og man slapp køer som hopet seg opp ved bomstasjonene.

– Det reduserte køen og økte nok betalingsviljen, sier hun.

I løpet av 30 år med bompenger i Oslo og Akershus, er det noen episoder som skiller seg ut fra den jevne mengden av trafikanter. Da det var manuelle bomstasjoner ble det av og til nær kontakt mellom kunder som passerte og betjeningen i boden.

– Den koseligste historien vi har er lastebilsjåføren som daglig passerte en av stasjonene. Han fikk så god kjemi med den kvinnelige betjeningen i bomstasjonen, og etter et par års daglig kontakt ble det både frieri og bryllup. Så noen ting var kanskje bedre før, avslutter Hansen Finstad.

SANDVIKA - WØYEN

Ny, viktig del av E16 endelig ferdig

9. oktober 2019 var en merkedag for de mange tusen bilistene som bruker E16 ut fra Oslo. Da åpnet en ny, firefelts motorvei mellom Sandvika og Wøyen til glede for bilister, næringsliv og gående.

E16 ER HOVEDFERDSELSÅRE mellom Oslo og Bergen, Valdres og Hallingdal, samt hovedvei i Bærum. Med andre ord: En veldig viktig vei for svært mange bosatt på Østlandet, og før utbyggingen den mest trafikerte tofeltsveien i Oslo-området med 35.000 biler i døgnet. I tillegg er veien også viktig for næringslivet. Veien har tidligere vært kjennetegnet av stor trafikk sett opp mot veistandard, der både sikkerhet, trafikkavvikling og miljøbelastningen har vært utfordringer.

Gleden var derfor stor da den nye E16 mellom Sandvika og Wøyen åpnet 9. oktober 2019. Veistykket har nå firefelts motorvei, og i tillegg blir det gang- og sykkelforbindelser, nye veibruer og støyskjermer når ombyggingen av gamle E16 med nytt lokalveisystem står ferdig i 2021. Utbyggingen er gjort mulig ved bruk av bompenger gjennom Oslopakke 3, og statlige midler.

FORBEDRER HOVEDFERDSELSÅREN

May Bente Hiim Sindre, prosjektleder i Statens vegvesen, mener det er flere grunner til at akkurat denne veistrekningen er viktig.

– Vi har forbedret hovedferdselsåren mellom Oslo og Bergen med en ny, firefelts motorvei som gir både bedre trafiksikkerhet og trafikkavvikling. Kombinasjonen av ny E16 og en ombygging av dagens veisystem gir bedre fremkommelighet, også for nærings- og kollektivtransport, sier hun.

– Den nye veien gir ønsket effekt for blant annet fremkommelighet, og prosjektet opplever at mange trafikanter er fornøyde med den nye veistrekningen, sier Hiim Sindre.

BEDRE FOR NATUR OG MILJØ

– Støy og lokal luftforurensing er blitt redusert, og prosjektet ivaretar laksefiskbestanden og det biologiske mangfoldet i området gjennom flere tiltak, sier Hiim Sindre.

Bjørnegårdsvingen er i dag hovedtrasé for gang-, sykkel- og busstrafikk til og fra Sandvika.

– I det nye veisystemet overføres busstrafikken til gamle E16, hvor det bygges nye holdeplasser og ekstra felt inn mot Sandvikaringen for å bedre trafikkflyten. Bjørnegårdsvingen blir da en ren gang- og sykkelveg, avslutter Hiim Sindre.

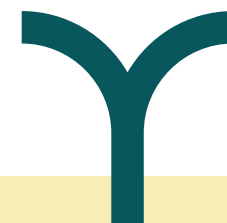
”

Støy og lokal luftforurensing er blitt redusert og prosjektet ivaretar laksefiskbestanden og det biologiske mangfoldet i området.

OSLOPAKKE 3

Gylne kollektivtider

Oslopakke 3 har styrt kollektiv- og samferdselsutviklingen i Oslo siden 2008. Før pakken avsluttes i 2036 står noen ambisiøse prosjekter på trappene. Prosjektene vil bidra til å gi kollektivområdet i Oslo og tidligere Akershus et seriøst løft.

Bilistene er mer kreative og tar smartere valg i trafikkbildet enn før.

OSLOPAKKE 3 oppstod da lokalpolitikere i Oslo og tidligere Akershus inngikk en avtale i 2006. Formålet med pakken er å finansiere et sikkert og miljøvennlig transportnett i regionen.

Terje Rognlien er sekretariatsleder for Oslopakke 3. Han forteller at bompenger er en avgjørende finansieringskilde i gjennomføringen av større samferdsels- og kollektivprosjekter i Oslo og tidligere Akershus.

– Det betyr at inntektssiden i bomringen langt på vei avgjør ambisjonsnivået og tidshorizonten for Oslopakke 3 til enhver tid. Oslopakke-avtalen omfatter nemlig flere prosjekter som må gjennomføres før vi kan avslutte avtalen, sier Rognlien.

Dersom inntektene ikke svarer til behovet, har det i praksis vært løst gjennom endringer i porteføljen og

forlenget avtaleperiode for Oslopakken. Dette kalles porteføljestyring. Den nåværende tidshorizonten strekker seg til 2036, og Rognlien ser ikke bort fra at den kan bli forlenget ytterligere.

– Inntektssiden i 2019 var dårligere enn analysene la til grunn sammenlignet med ambisjonene våre. Vi gjør vårt beste for å gjennomføre alle prosjektene i pakken så fort som mulig og i hvert fall i tide til 2036. Men tidslinjen vår er avhengig av bompengene.

MER ER FARNE BOMBILISTER

Historisk sett har man som regel truffet på inntektsprognosene. På spørsmål om hva som gikk galt i 2019, peker Rognlien tilbake i tid – og på den ideologiske dreiningen fra Oslopakke 1 og 2 til 3.

– I starten var Oslopakkene et rent finansielt anliggende, men i 2016 la vi om premissene. Fra og

med da av skulle Oslopakken også være et trafikkstyrende virkemiddel. Takstendringene i 2017 markerte dette tydelig.

Med trafikkstyrende tiltak, endret bilistene atferd. Et annet tiltak med stor effekt var avviklingen av periodekortordningen i bomringen. Før kunne man kjøre så mye man ville på månedskortet sitt. Etter avviklingen måtte man betale for hver tur. Det ga en kraftig nedgang i trafikken, spesielt i sammenheng med at prisen på kollektivmånedskort ble redusert parallelt.

Men det trafikkstyrende aspektet hadde sin pris, forteller Rognlien. Rognlien mener bilistene er mer kreative og tar smartere valg i trafikkbildet enn før. Det gjør også at inntektene samlet sett går ned selv om det er flere bomstasjoner.

150 mill.

gratis bompasseringer i fjor

BOM MED TIMESREGELEN

– Inntektsanalysen vår bommet nok i hovedsak på grunn av «timesregelen». Når du har passert gjennom en bomstasjon kan du kjøre gjennom så mange bomstasjoner i Oslo du vil innenfor en time, uten ekstra kostnad. Det er en mulighet som bilistene har blitt oppmerksomme på.

For det er tydelig at bilistene i Oslo og tidligere Akershus har blitt mer erfarne «bombilister». I 2018 hadde Fjellinjen 108 millioner passeringer i bomringen. Bare noen få prosent var gratispasseringer. Etter de nye bomstasjonene ble oppført i 2019 og på grunn av timesregelen, var anslagsvis 40 prosent av fjorårets 380 millioner registrerte passeringer gratis.

– Det utgjør 150 millioner gratis bilpasseringer. Det sier seg selv at det går ut over inntektene, sier Rognlien.

PRIORITERER KOLLEKTIVT

Av de gjenstående Oslopakke 3-prosjektene, har ny T-bane fra Fornebu til Majorstua prioritet. Et nytt signal- og sikringssystem i T-banetunnelen som gjør at man kan øke antall baneavganger står også høyt på listen. Andre prosjekter omfatter ombyggingen av Majorstua T-banestasjon, og en ny T-banetunnel fra Majorstua til Tøyen/Bryn. Det jobbes også med å forbedre kollektivløsninger til Nedre Romerike og ikke minst, den omdiskuterte Vestkorridoren på E18 er ikke glemt.

Rognlien er tydelig på at arbeidet med Oslopakke 3 er helhetlig, men kollektivstyrt.

– Vi trenger antagelig tre til fem prosent vekst i kollektivkapasiteten hvert år. Vi må også sørge for at det blir enklere og mer attraktivt å gå og sykle. Å investere i og vedlikeholde den eksisterende kollektivinfrastrukturen er dyrt, så her må det tenkes flere tanker på samme tid, sier han.

08

FJELLINJEN UTSTEDER

Best på kundeservice

Fjellinjen Utsteder får skryt fra kundene sine hver eneste dag. - Det varmer når kunden viser stor takknemlighet, slik at du føler du hjelper til, sier kunderådgiverne Stine Danielsen og Anniken Randem.

DET ER INGEN TVIL om at de har hjertet sitt i jobben. Grundig og lang opplæringsprosess, solide rutiner, verdifulle hjelpemidler og et godt arbeidsmiljø gir både motivasjon og arbeidslyst. Og det gir resultater. De 15 kunderådgiverne hos Fjellinjen Utsteder i Oslo klarer kunststykket å snu de aller fleste kundesammenheng til en positiv opplevelse.

STORE ENDRINGER OG MANGE SPØRSMÅL

Bompengesystemet har blitt mer komplisert. 54 nye bomstasjoner i Oslo, prisendring og nye regler speiler også henvendelsene til kundesenteret. Stine Danielsen har vært kunderådgiver i Fjellinjen i fem år, og besvarer daglig henvendelser på telefon og e-post. På en helt vanlig hverdag er det godt trykk på telefonlinjene.

– Det handler ofte om å oppklare regler, spørsmål om endring i pris, opprettelse eller oppsigelse av avtale, bilendring og fakturaspørsmål. Vår jobb er å forklare det på en lettfattelig måte, samtidig som vi viser forståelse for problemet. Kunden tror ofte det vil ta veldig lang tid, så når vi har løst saken på kort tid blir de veldig lettet og glade, sier hun og smiler.

Bompengereformen har ført til store endringer for de fleste som kjører bil, og i perioder har telefonen

glødet på kundesenteret. Spørsmålene har vært mange, og det har vært behov for gode forberedelser i forkant av regelendringene.

– Før takstendringen 1. juni 2019 eksploderte det. Fra de to siste ukene i mai og to måneder etter var det fullt kjørt. På det meste var det 100 mennesker i kø på telefonen og 3000 e-poster som ventet på behandling. Ikke alle henvendelser er like ukompliserte eller positive, så da gjelder det å være hyggelig, løsningsorientert og få en god tone med kunden, forteller kunderådgiver Anniken Randem.

HEMMELIGE TRIKS

De fleste samtaler tar mellom tre og fire minutter, og i løpet av den korte tiden skal relasjon etableres og utfordringer løses.

– Vi er opptatt av å lytte til det kunden har å si, og vise forståelse for det de kommer med. Det er viktig å ikke bruke vårt interne stammespråk, men ord som kunden forstår. Vi prøver alltid å finne den beste løsningen for kunden, og ønsker at hver samtale skal avsluttes med et smil, sier kunderådgiverne. Og det får de til, for det skorter ikke på gode tilbakemeldinger. Etter hver samtale med kundesenteret får kundene mulighet til å gi score på ulike punkter, samt å gi en

Vi prøver alltid å finne den beste løsningen for kunden, og ønsker at hver samtale skal avsluttes med et smil.

kommentar. Også under selve samtalen får kunde-rådgiverne hyggelige tilbakemeldinger hver eneste dag.

– Det varmer når kunden viser stor takknemlighet. Det kan være så lite som å utsette en faktura, som kan gjøre en kunde veldig glad. Mange vil gjerne prate litt ekstra, og det er bare hyggelig. Andre tilbakemeldinger vi får er eksempelvis «topp kundeservice», «veldig hyggelig og blid kunderådgiver», «rask og ryddig» eller «finnes ikke bedre kundeservice», sier Anniken.

– «Du er konge» er min favoritt når det kommer til tilbakemeldinger. Det er tydelig at vi oppleves som hyggelige, for en kollega ble nylig bedt ut på kaffe, sier Stine og ler.

VIL ØKE VERDIEN

Fjellinjen Utsteder jobber kontinuerlig med å øke verdien for kundene, og har et eget bedriftsteam som arbeider med å finne de beste løsningene tilpasset hver bedrift. Dette er en viktig satsing fremover.

– Vi har kartlagt alle de største bedriftskundene og tatt initiativ til møter som kan gi informasjon og øke verdien i kundeforholdet. I tillegg til Statens vegvesens selvbetjeningsløsning, Min side, har vi egne løsninger som tilbys til de største kundene. Det har ført til både mer fornøyde kunder og flere kunder. Vår tilnærming er at de ikke kommer unna bompenger uansett, så la oss gjøre det beste ut av det, sier Anniken og smiler.

GODT ARBEIDSMILJØ

Jentene forteller om kollegaer som kommer svært godt overens, som hjelper hverandre og bidrar til fellesskapet. At kundene er fornøyde er veldig viktig, og konkurranseelementet er blant det som motiverer mest.

– Å jobbe mot både egne og fellesskapets mål er morsomt og motiverende, og vi har en månedlig konkurranse på hvem som får best score fra kundene. Det er også veldig motiverende at lederne våre er til stede, ser våre behov, og er flinke på muntlige tilbakemeldinger. Det stilles høye krav, men vi får mye tillit, frihet og ansvar og dermed vokser følelsen av å være viktig for selskapet. Det betyr mye for trivselen. Og har man det bra på jobb, så gjør man det bra på jobb, avslutter Stine og Anniken.

Det varmer når kunden viser stor takknemlighet.

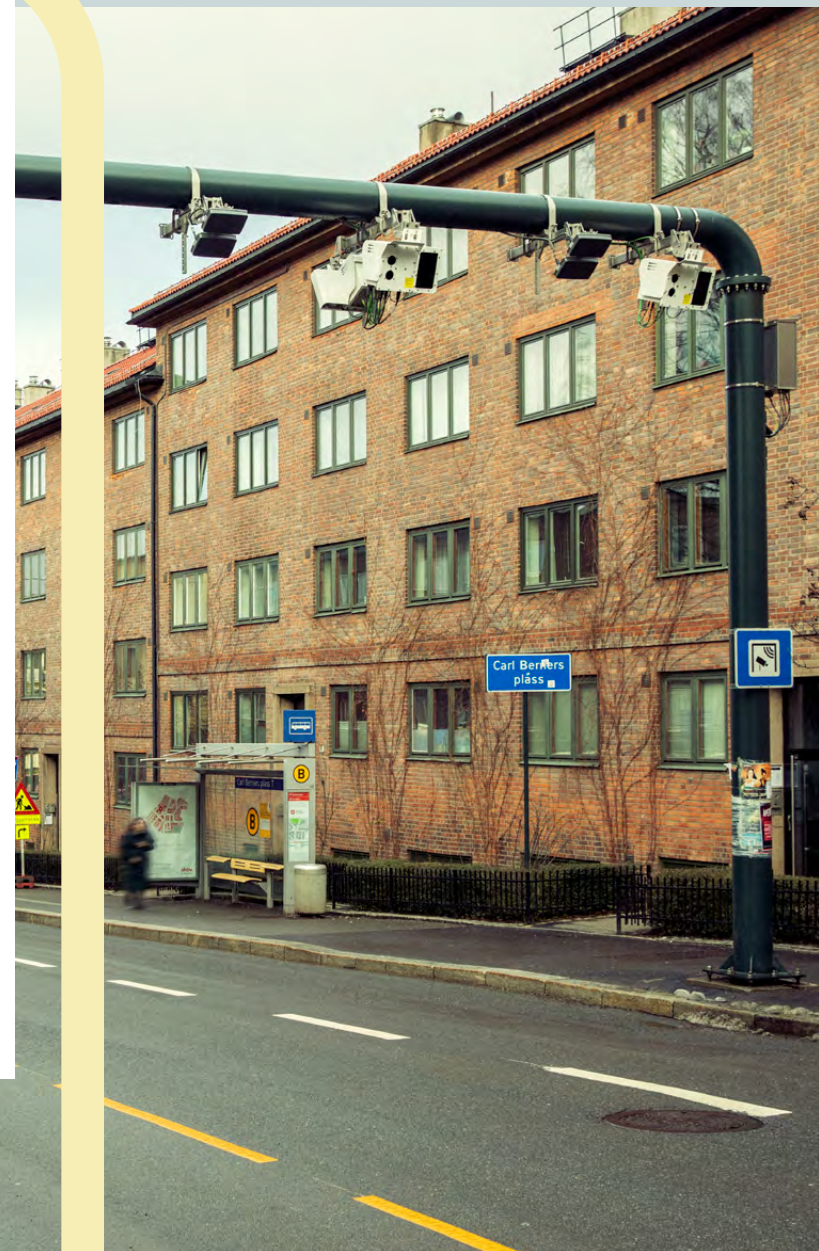
09

REGNSKAPET 2019

Flere bomstasjoner, økte kostnader

2019 ble et år med store endringer for Fjellinjen. Etter flere år med kostnadsreduksjoner har Fjellinjens kostnader økt de siste to årene.

- Stort aktivitetsnivå, flere bomstasjoner og høyere omsetning fører til økte driftskostnader, sier økonomidirektør og fungerende administrerende direktør i Fjellinjen.

FJELLINJENS UTSTEDERVIRKSOMHET ble skilt ut i et heleid datterselskap som er planlagt avhendet i løpet av 2020. I tillegg ble Oslopakke 3 trinn 2 med nye takster og 54 nye bomstasjoner implementert 1. juni.

– Høyere aktivitetsnivå, flere bomstasjoner og høyere omsetning fører til høyere driftskostnader. I likhet med alle bompengeselskaper i Norge har vi dessuten igangsatt arbeid med å bytte ut dagens verdikjede for bompengerekraving, sier økonomidirektør og fungerende administrerende direktør i Fjellinjen, Magne Liestøl Larsen.

NEDSKRIVING OG GODTGJØRELSE

I forbindelse med innføringen av trinn 2 i Oslopakke 3, ble det fjernet gammelt innkrevingsutstyr langs vegkant. Dette førte til en nedskrivning av historiske investeringer på ni millioner kroner. I tillegg ble det utbetalt utstedergodtgjørelse til AutoPASS-utstedere i 2019. Dette har blitt endret fra en negativ inntekstpost til en kostnadspost i regnskapet.

– Endringen i utstedergodtgjørelsen har ingen resultat effekt, men gir en kostnadsøkning på 25 millioner kroner, og en tilsvarende økning i driftsinntekter, forklarer Liestøl Larsen.

FORSIKTIG TILNÆRMING

I 2019 hadde Fjellinjen en omsetning på 3 719 millioner kroner. I tillegg krevde Fjellinjens utstedervirksomhet inn 1 531 millioner kroner på vegne av andre bompengeselskap.

Som følge av økt omsetning, flere kunder og at eldre kundekrav har vist seg vanskelige å kreve inn, har Fjellinjen valgt en mer forsiktig tilnærming på avsetning til mulig fremtidig tap på utestående krav. Nå avsettes det for fullt tap for alle krav eldre enn ett år, mens det tidligere har vært avsatt for fullt tap etter tre år. Dette gir en regnskapsmessig engangseffekt på 69 millioner kroner.

– Vi står nå midt i bompengereformen. Det innebærer blant annet at investeringene i ny verdikjede

skal sikre lavere kostnader, bedre kontroll og høyere kundetilfredshet for bilistene. Fremover skal vi jobbe for å bygge en mer effektiv og kundevennlig bompengibransje. Det dreier seg blant annet om å implementere nye løsninger som gjør det mulig å hente ut gevinster i form av bedre og mer effektive tjenester samt lavere kostnader. 2020 er allerede et spennende år for Fjellinjen, sier Liestøl Larsen. Bompengene skal i hovedsak gå til kollektivtransport og nye og bedre veier i og rundt Oslo, og minst mulig til administrasjon og drift. – Derfor er det viktig at kostnadsveksten som kommer som følge av flere bomstasjoner, flere kunder og økt omsetning motvirkes av investeringer i tiltak som reduserer kostnadene.

”
Fremover skal vi jobbe for å bygge en mer effektiv og kundevennlig bompengibransje.

10

Styrets beretning

OSLO, 26. MARS 2020

Styret i Fjellinjen AS

Cato Hellesjø
Cato Hellesjø
Styreleder

Tim A. Holmvik
Tim A. Holmvik

Mai-Lill Ibsen
Mai-Lill Ibsen

Camilla Amundsen
Camilla Amundsen

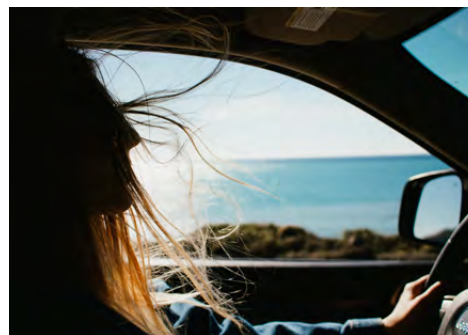
Siri Hov Eggen
Siri Hov Eggen

Håkon Å. Eidem
Håkon Å. Eidem

Ingebjørg H. Johannessen
Ingebjørg H. Johannessen

Konsernet er lokalisert i Oslo og eid av henholdsvis Oslo kommune (60%) og Viken fylkeskommune (40%). Konsernets hovedoppgave er å bidra til å finansiere utbyggingen av hovedvegnett og kollektivtiltak i Oslo og omegn.

Konsernet har en avtalefestet rett til å kreve inn bompenger på vegne av Oslopakke 3. Oslopakke 3 er en samordnet plan for utbygging og finansiering av vegger og kollektivtrafikk i Oslo og omegn. Konsernets mandat for bompengeneinnkreving på vegne av Oslopakke 3 varer til 2036 og er forankret i Stortingsproposisjon 86 S (2016-2017), vedtatt i juni 2017.

HOVEDTREKK

2019 var preget av flere større prosjekter og leveranser. I henhold til bompengereformen jf. Forskrift om utstedervirksomhet for bompenger og ferjebilletter, ble Fjellinjen Utsteder 1. juni 2019 etablert som eget, 100% eid datterselskap av Fjellinjen AS for håndtering av alle AutoPASS-kunder. Oslopakke 3 trinn 2 trådte i kraft samme dato med 54 nye bomstasjoner og nye takster. Den politiske ambisjonen med denne endringen var å få en mer rettferdig fordeling av kost-

nadene knyttet til utvikling av viktig infrastruktur i Oslo og omegn, samt hensynet til den stadig økende andelen av elbiler i våre bomanlegg. Videre har det vært et høyt aktivitetsnivå knyttet til kontrolloppgaver, omorganisering av virksomheten i tråd med bompengereformen og det pågående arbeidet med å bytte ut IT-systemer og infrastruktur. Leveransene og det høye aktivitetsnivået gjenspeiles både på inntektsiden og i driftskostnadene.

I 2019 hadde konsernet et netto resultat før tildeling til vegprosjekter og kollektivtiltak på NOK 3 205 millioner mot NOK 3 187 millioner i 2018. Bevilgningen til Oslopakke 3 for 2019 utgjorde NOK 3 055 millioner, og Statens vegvesen har i løpet av året rekvirert NOK 3 311 millioner. Akkumulert bevilgede bompenger, som ikke er rekvirert av Statens vegvesen, er bokført som kortsiktig gjeld. Denne utgjør NOK

1 221 millioner ved utgangen av 2019, som er NOK 256 millioner lavere enn ved utgangen av 2018.

UTVIKLING OG DRIFT

Totalt ble det registrert 268 millioner passeringer i 2019. Dette er en økning på 159 millioner (147 %) sammenlignet med 2018. Økningen skyldes innføringen av 54 nye bomstasjoner og nye takster i forbindelse med implementeringen av Oslopakke 3 trinn 2 den 1. juni 2019. Det ble innført betaling for elbiler i bomringen og tovegs innkreving i de to indre bomringene. Effekten av Oslopakke 3 trinn 2 har vært en inntektsøkning på ca. 15 % for de sammenlignbare månedene i 2018. Antall passeringer har økt som følge av økningen i antall bomstasjoner, men ser man på de av konsernets bomstasjoner som er sammenlignbare før og etter innføringen av Oslopakke 3 trinn 2 har det vært marginale endringer i trafikkvolumet. Trafikkvolum på strekninger hvor det ikke finnes historiske data kan ha hatt større endringer.

I forbindelse med innføringen av nye takster og nye bomstasjoner 1. juni 2019 mottok konsernets kunders mer enn dobbelt så mange henvendelser enn

normalt. På tross av stor pågang opprettholdt konsernet en kundetilfredshet hvor 9 av 10 kunder som henvendte seg var fornøyd eller meget fornøyd med hvordan henvendelsen ble håndtert.

Effektiv og korrekt innkreving sammen med god kundeservice er førende for konsernets kvalitetsarbeid. Konsernets kvalitetsregime er basert på ISO 9001:2015 standarden hvor prosesser og prosedyrer er dokumentert. Avikshåndteringen sørger for et kontinuerlig forbedringsarbeid i hele organisasjonen. Konsernet fikk i juni 2019 fornyet sin kredittrating hos Standard & Poor's med AA og «Stable Outlook».

REGNSKAP 2019 KONSERN

Totale driftsinntekter i konsernet ble NOK 3 719 millioner i 2019 mot NOK 3 561 millioner i 2018. Av dette utgjorde rene passeringssinntekter NOK 3 651 millioner i 2019 mot NOK 3 498 millioner i 2018. I forbindelse med avleggelse av årsregnskapet for 2019 er relevante regnskapstall for 2018 justert som følge av omklassifisering av utstedergodtgjørelse fra inntektsreduksjon til driftskostnad. Dette er gjort for å ha sammenlignbare tall, og det fremkommer derfor enkelte mindre avvik sett mot årsrapporten for 2018.

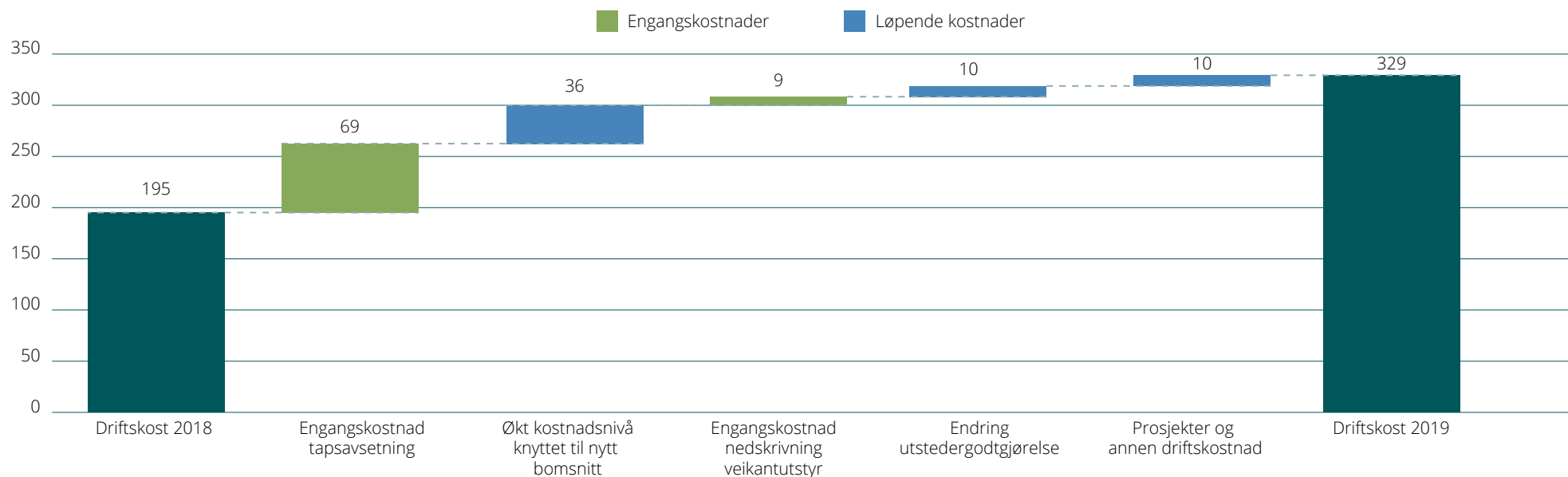
Driftskostnadene i 2019 utgjorde NOK 329 millioner mot NOK 195 millioner i 2018. Økningen i driftskostnadene har tre hovedårsaker; engangskostnader som i det vesentligste dreier seg om endret metodikk for regnskapsmessige tapsavsetninger, kostnader relatert til innføringen av Oslopakke 3 trinn 2 og økte prosjektrelaterte driftskostnader bl.a. knyttet til nytt bompengesnitt og utskillelse av utstedervirksomhet. Disse er ytterligere spesifisert i figur nedenfor.

Regnskapsmessig avsetning til tap på krav i 2019 øker med NOK 69 millioner sammenlignet med 2018.

Økte tap på krav er en naturlig følge av at Fjellinjen har hatt økt omsetning og fått flere kunder. Imidlertid er hovedårsaken til økningen en engangseffekt som følge av endret metodikk for avsetning til mulig fremtidig tap. Tidligere har verdien på fordringer oversendt til inkasso blitt nedskrevet til kr 0,- over tre år, mot at man nå avsetter alle krav eldre enn ett år som tapt. Årsaken til endringen er de erfaringer man har fra innkreving over de siste årene, og den nye metodikken ansees nå å være et bedre estimat for fremtidige tap.

Økningen i avskrivninger på NOK 19 millioner relaterer seg i sin helhet til nye bomstasjoner som ble etablert i forbindelse med innføringen av Oslopakke 3 trinn 2 den 1. juni 2019. Dette innebar en økning fra 29 til 83 bomstasjoner i Oslo-området og resulterte i en bredere og mer rettferdig fordeling av bompengekostnadene blant bilistene i Oslo og omegn. Som en konsekvens av nye bomstasjoner øker også Fjellinjens andel av bompaseringer i Norge. Dette innebærer at Fjellinjen blir belastet med en større andel av IT-kostnadene fra Statens vegvesen for de sentrale kjernesystemene. For 2019 var dette en økning på NOK 17 millioner.

DRIFTSKOSTNADER

Total kostnadsøkning for nye bomstasjoner endte dermed på NOK 36 millioner. I tillegg er det gjort nedskrivninger av veikantutstyr som måtte byttes ut i forbindelse med innføringen av Oslopakke 3 trinn 2. Dette hadde en engangseffekt på NOK 9 millioner.

Fjellinjen har en utgift til utstedergodtgjørelse til andre regionale bompengeselskaper for deres avtalekunders passeringer i Fjellinjen sine bomstasjoner. Utstedergodtgjørelsen følger Forskrift om utstedervirksomhet for bompenger og ferjebilletter. Da denne trådte i kraft 1. januar 2019 ble utstedergodtgjørelsen momsbelagt. Av en kostnadsøkning på totalt NOK 10 millioner er nesten NOK 9 millioner relatert til merverdiavgift. Resten er økt godtgjørelse til andre bomselskap som resultat av økt trafikk og innføringen av Oslopakke 3 trinn 2.

Økningen i prosjekter og annen driftskostnad på NOK 10 millioner relaterer seg stort sett til rådgivning og juridisk bistand knyttet til utskillelse av Fjellinjen Utsteder, ekstraordinære revisjoner, nye bomstasjoner og innleid arbeidskraft for prosjektbaserte leveranser.

Totalt sett var det en økning i driftskostnadene på NOK 134 millioner. Korrigert for engangseffekter er kostnadsøkningen på NOK 56 millioner. Denne økningen knytter seg i hovedsak til implementeringen av Oslopakke 3 trinn 2, merverdiavgift på utstedergodtgjørelse og økt

aktivitetsnivå relatert til utskifting av IT-systemer og infrastruktur samt utskillelsen av Fjellinjen Utsteder.

Driftsresultatet i konsernet i 2019 var på NOK 3 390 millioner mot NOK 3 366 millioner i 2018. Netto finanskostnader i 2019 endte på NOK 185 millioner mot NOK 179 millioner i 2018.

Ved utgangen av 2019 utgjorde rentebærende gjeld i konsernet NOK 4 500 millioner og kortsiktig gjeld til Statens vegvesen NOK 1 221 millioner. Gjeld til Statens vegvesen består av bevilgede bompenger som ikke er rekvirert av Statens vegvesen.

Det har ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som er av vesentlig betydning for å vurdere foretakets stilling og resultat. Regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift og styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede.

REGNSKAP 2019 FJELLINJEN AS

Totale driftsinntekter i Fjellinjen AS ble NOK 3 683 millioner i 2019 mot NOK 3 561 millioner i 2018. Av dette utgjorde rene passeringssinntekter NOK 3 651 millioner i 2019 mot NOK 3 498 millioner i 2018. Driftskostnadene i 2019 utgjorde NOK 299 millioner mot NOK 195 millioner i 2018. Resultat før avskrivning på innkrevingsretten ble NOK 3 205 millioner mot NOK 3 187 millioner i 2018.

KONTANTSTRØMMER 2019

Kontantstrømmer generert fra operasjonell virksomhet i konsernet korrigerert for driftsrelaterte investeringer utgjør NOK 3 224 millioner. Konsernet har i 2019 økt rentebærende gjeld med NOK 100 millioner. Statens vegvesen har rekvirert NOK 3 311 millioner.

FINANSIELL RISIKO

Kredittrisiko

Konsernets fordringer er fordelt på to hovedkategorier, fordringer mot AutoPASS-kunder i Fjellinjen Utsteder AS og fordringer mot fullpriskunder uten AutoPASS-avtale i Fjellinjen AS. Fullpriskundene utgjør 40% av fordringsmassen og utgjør en stor kundemasse der ingen enkeltfordring utgjør en vesentlig andel av totalen. Fjellinjen AS vurderer kontinuerlig forventet tap mot denne kundegruppen og gjør en avsetning for forventet fremtidig tap i regnskapet. Fordringene mot Fjellinjen AS sine AutoPASS-utstedere er i hovedsak en fordring mot Fjellinjen AS sitt datterselskap Fjellinjen Utsteder AS. Så lenge dette selskapet er 100% eid av Fjellinjen AS er det ikke gjort en avsetning for forventet tap på denne ordningen.

Konsernet har motpartsrisiko mot banker i forbindelse med innskudd og rentebytteavtaler. Denne risikoen oppfattes som lav fordi man kun benytter finansinstitusjoner med tilfredsstillende kredittrating.

Renterisiko

Konsernets rentebærende gjeld utgjorde NOK 4 500 millioner pr. 31.12.2019. Av dette var 90% sikret til fast rente. For å sikre en forutsigbar kontantstrøm til Oslopakke 3, har konsernets finanspolicy krav om at en viss andel av selskapets rentebærende gjeld skal sikres til fast rente.

Likviditetsrisiko

Konsernet forventer en fortsatt positiv utvikling i likviditeten fra driften som følge av nytt takstregime og flere bomstasjoner i forbindelse med innføringen av Oslopakke 3 trinn 2. Konsernet vurderer likviditeten som god og har ved utgangen av 2019 en disponibel likviditet på NOK 50 millioner. Standard & Poor's opprettholdt i juni 2019 sin kredittrating av Fjellinjen med AA og «Stable Outlook».

Konsernets obligasjons- og sertifikatlån utgjør henholdsvis NOK 3 200 millioner og NOK 1 300 millioner ved utgangen av 2019. Obligasjonene forfaller over en periode på fem år. Konsernet har en disponibel, ikke benyttet trekkfasilitet på NOK 500 millioner. Det er videre bekreftet at konsernets rentebærende gjeld har høyere prioritet enn kortsiktig gjeld til Statens vegvesen for ubenyttede rekvisisjoner.

Annen risiko

Innføringen av nye takster og nye bomsnitt i forbindelse med Oslopakke 3 trinn 2 medførte en usikkerhet til

trafikkvolum og passeringsinntekter. Det er etablert et tett samarbeid mellom Fjellinjen, Statens vegvesen og Oslopakke 3 for kontinuerlig oppfølging av trafikk- og inntektsutvikling med tanke på Fjellinjens evne til å møte fremtidige forpliktelser.

Statens vegvesen ble i lagmannsretten i januar 2020 dømt til å betale sin motpart NOK 243 millioner for en IT-kontrakt som ble hevet i 2015. Staten ved Samferdselsdepartementet har anket dommen. Det er ikke avklart om dommen vil medføre kostnader for de regionale bompengeselskapene. Fjellinjen har ikke gjort avsetninger for dette i sitt regnskap for 2019.

ETISKE RETNINGSLINJER

Konsernets etiske retningslinjer gjelder for konsernets ansatte og styrets medlemmer og er tilpasset de handlinger og situasjoner den enkelte risikerer å stå overfor.

ARBEIDSMILJØET

Arbeidsmiljøet i konsernet er godt og det er et konstruktivt samarbeid med tillitsvalgte og verneombud. Arbeidsmiljøundersøkelsen gjennomført ved utgangen av 2019 viser at konsernet har et godt arbeidsmiljø. Det ble avholdt 4 AMU-møter i 2019 samt gjennomført HMS kurs for nye medlemmer i AMU. Det ble også gjennomført kurs og vernerunder knyttet til arbeid langs veg. Handlingsplanen for systematisk HMS-arbeid er fulgt.

Sykefraværet i konsernet var på 6,3 % i 2019, som er en økning på 2,1 prosentpoeng sammenlignet med 2018. Økningen skyldes langtids sykefravær i andre halvår som ikke var arbeidsrelatert.

Antall årsverk eksklusiv ansatte i permisjon og inkludert innleide medarbeidere utgjorde i konsernet 48,4 per 31.12.2019. Antall fast ansatte i konsernet pr. 31.12.19 utgjorde 49 medarbeidere, hvorav 29 kvinner og 20 menn.

Gjennomsnittlig lønn i konsernet utgjorde kr 644.187 ved utgangen av 2019. Gjennomsnittslønn for kvinner utgjorde kr 602.147. Årsaken til lavere gjennomsnittslønn for kvinner er høyere lønn i konsernets ledergruppe som pr. 31.12.2019 kun bestod av menn. Gjennomsnittslønn for konsernets ledergruppe var 63% høyere enn gjennomsnittslønnen i konsernet.

Mellomledere i konsernet utgjør åtte personer hvorav seks er kvinner. Gjennomsnittslønnen for disse var 8 % høyere enn gjennomsnittet for konsernet. For disse medarbeiderne tjente kvinnene i gjennomsnitt 11 % mer enn mennene.

For medarbeidere uten lederansvar var lønnsnivået 12 % lavere enn gjennomsnittet for konsernet. Kvinnelige medarbeidere utgjorde 64% av de ansatte i denne kategorien. Det gjennomsnittlige lønnsnivået

for medarbeidere i denne kategorien var likt mellom menn og kvinner.

Fire medarbeidere tok ut foreldrepermisjon i 2019. Gjennomsnittlig permisjonslengde for menn utgjorde 2,6 måneder og tilsvarende for kvinner utgjorde 7,6 måneder.

Det var tre deltidstillinger i konsernet ved utløpet av 2019. Den ene har blitt omgjort til fast 100 %-stilling i 2020.

Det har ikke vært skader eller ulykker av vesentlig art i konsernet i 2019.

MANGFOLD

Konsernet ser stor verdi i mangfold og arbeider aktivt med å forsterke og videreutvikle dette. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelser, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering. Det er i samarbeid med bedriftshelsetjenesten etablert varslingsrutiner som skal sikre medarbeidere mulighet for anonymitet og trygghet for god oppfølging ved varsling om uønskede hendelser, og disse rutinene er oppdatert i henhold til nye krav i arbeidsmiljøloven som trådte i kraft 1. januar 2020.

”
Konsernet ser stor verdi i mangfold og arbeider aktivt med å forsterke dette.

YTRE MILJØ

Konsernets virksomhet medfører ingen direkte forurensning eller utslipp som kan være til skade for det ytre miljø. Konsernet har lagt til rette for videokonferanser og annen elektronisk kommunikasjon for å redusere selskapets reisevirksomhet. Det arbeides aktivt for å øke andelen kunder som benytter eFaktura, AvtaleGiro og mobile betalingsløsninger for å redusere konsernets papirforbruk. I 2019 er faktura på papir redusert med 9% sammenlignet med 2018. Konsernet arbeider også med å sikre korrekt avfallshåndtering av gamle AutoPASS-brikker som skal behandles som elektrisk avfall.

VESENTLIGE HENDELSER I 2019

Den 1. juni 2019 ble 54 nye bomstasjoner og et nytt takstregime implementert i Oslo og omegn. Dette ble gjort for at bompengebelastningen skulle fordeles på flere av kjøreturene i Oslo og omegn og dermed gi en mer rettferdig bompengebelastning. Formålet var også å øke inntjeningen til Oslopakke 3 i tråd med ambisjonene i handlingsprogrammet og å fortsette påvirkningen av kjøretøysammensetning og trafikkvolum i regionen.

Styret i Fjellinjen AS besluttet sommeren 2019 en gjennomgang av kostnadsnivået i selskapet. Rapporten viste at driftskostnadene hadde gått ned og at omsetningen hadde økt de siste årene. Gjennomgangen bekreftet imidlertid også medieoppslag om kritikkverdige

forhold knyttet til anskaffelser, manglende dokumentasjon ved føring av reiseregninger samt at ansettelse ikke var gjennomført i henhold til vanlig praksis for offentlig eide selskaper. Som en konsekvens av dette ble administrerende direktør enig med styret om å fratrukke sin stilling. Janne Oddaker er ansatt som ny administrerende direktør i Fjellinjen. Inntil hun tiltrer stillingen fungerer økonomidirektør Magne Liestøl Larsen som administrerende direktør i selskapet.

Fjellinjen AS sin AutoPASS utstedervirksomhet ble overført til det heleide datterselskapet Fjellinjen Utsteder AS (org. nr. 922 177 724) 1. juni 2019. Overdragelsen ble gjennomført som tingsinnskudd (kapitalforhøyelse). Overdragelsen gjennomføres som ledd i den statlig initierte bompengereformen, jfr. Meld. St. 25 (2014-2015). Som ledd i bompengereformen har det blitt bestemt at utstederrollen skal rendyrkes gjennom å skille den ut fra bompengeselskapene for å etablere uavhengige utstedere. Utstedervirksomhetens hovedoppgaver er å inngå AutoPASS-avtale med og formidle bombrikker til trafikanter, utøve kundeservice og fakturere bompaseringer til sine kunder samt kreve inn og overføre bompengene til bompengeselskapene.

UTSIKTENE FRAMOVER

Konsernet forventet i utgangspunktet økte inntekter i 2020 som følge av helårseffekten av nye takster og nye bomsnitt som ble implementert 1. juni 2019. I

For konsernet vil 2020 bære preg av at store deler av dagens systemløsninger for bompengeneinnkreving skal skiftes ut, noe som vil bidra til å effektivisere bompengeneinnkrevingen ytterligere.

begynnelsen av mars 2020 hadde imidlertid koronaviruspandemien nådd Norge og myndighetene implementerte 12. mars en rekke tiltak for å bremse spredningen av dette viruset. Tiltakene førte til en umiddelbar reduksjon i trafikkvolum i Fjellinjens bomanlegg på ca 35 % og tilsvarende lavere passeringssinntekter. Omfang og varighet av tiltakene er fremdeles usikkert og vil kunne påvirke bompengebidraget til Oslopakke 3 i 2020. Tiltakene vil også kunne påvirke konsernets fremdrift i viktige prosjekter og det kan også forventes noe økning i tap på krav. Det vil imidlertid ikke ha påvirkning på fortsatt drift i konsernet.

De finansielle markedene ble også påvirket av koronaviruset. Fjellinjen fornyet i mars to sertifikatlån på 3 og 6 måneder. Disse forfaller da i juni og september og markedet følges tett fremover. De neste obligasjonslånene har forfall i september og desember 2020.

En avhending av konsernets utstedervirksomhet skal ikke påvirke passeringssinntektene til Fjellinjen AS, som er endelig mottaker av passeringssinntekter for passeringer i Fjellinjen AS sine bompengeanlegg, krevd inn av utstedere i det norske markedet (Forskrift om utstedervirksomhet for bompenger og ferjebilletter, vedtatt 14.12.2018).

For konsernet vil 2020 bære preg av at store deler av dagens systemløsninger for bompengeneinnkreving skal skiftes ut, noe som vil bidra til å effektivisere bompengeneinnkrevingen ytterligere. Oslopakke 3 skal rehandles våren 2020 og virkningene av nye bomstasjoner og nye takster som ble innført i 2019 vil være kjent for styringsgruppen som skal utarbeide nytt forslag til handlingsprogram for perioden 2021 – 2024.

Fjellinjen AS har inngått avtale med Skandinaviska Enskilda Banken AB som transaksjonsrådgiver for planlegging og gjennomføring av avhendelse av datterselskapet Fjellinjen Utsteder AS i tråd med bompengereformen. Fristen for avhendelse er satt til 30. juni 2020, men slik markedet ser ut nå er det en overhengende sannsynlighet for at det blir søkt om en utsettelse av denne fristen. Fjellinjen Utsteder AS er Norges ledende utsteder av AutoPASS abonnementsavtaler med over 700.000 privatmarkeds- og bedriftskunder som til sammen har installert flere enn 1 million AutoPASS-brikker. Alle passeringssinntekter tilhørende Oslopakke 3 vil fremdeles tilfalle bompengeselskapet Fjellinjen AS, også etter at Fjellinjen Utsteder AS er avhendet. Kreditorposisjonen til Fjellinjen AS sine sertifikat- og obligasjonslån notert på Nordic ABM vil heller ikke bli berørt av avhendelsen.

STYRET I FJELLINJEN AS

Oslo, 26. mars 2020

Cato Hellesjø
Styreleder

Tim A. Holmvik

Mai-Lill Ibsen

Siri Hov Eggen

Ingebjørg H. Johannessen

Camilla Amundsen

Håkon Å. Eidem

11

Regnskap 2019

RESULTATREGNSKAP

KONSERN		(Beløp i hele tusen)		
2019	DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	FJELLINJEN AS 2019	2018
	Driftsinntekter			
3 651 120	Passeringsinntekter		3 651 120	3 498 204
26 292	Utstedergodtgjørelse		9 480	26 203
41 626	Annen inntekt	18	22 626	36 456
3 719 038	Sum driftsinntekter	1	3 683 226	3 560 863
	Driftskostnader			
15 476	Porto og blanketter		10 302	16 359
4 130	Annen direkte kostnad		3 959	2 472
40 279	Lønnskostnad	2, 9, 17	31 521	38 600
48 686	Drift IT og bomstasjoner		41 448	31 004
40 944	Administrasjonskost		35 258	29 274
86 581	Tap på fordringer	6	65 430	29 948
34 479	Inndrivelseskostnad	17, 18	63 386	17 135
58 486	Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	4, 5	47 338	30 258
329 059	Sum driftskostnader		298 642	195 050
3 389 979	Driftsresultat		3 384 584	3 365 813
	Finansinntekter og finanskostnader			
6 788	Annen finansinntekt	17	12 768	5 676
192 101	Annen finanskostnad	17	192 170	184 812
-185 313	Resultat av finansposter		-179 403	-179 136
3 204 666	Resultat før avskrivning på innkrevingsretten		3 205 181	3 186 677
3 204 666	Avskrivning av innkrevingsretten	3	3 205 181	3 186 677
	Resultat til disponering			

BALANSE

KONSERN			FJELLINJEN AS	
31.12.2019	<i>(Beløp i hele tusen)</i> EIENDELER	Note	31.12.2019	31.12.2018
	Anleggsmidler			
	Immaterielle eiendeler			
5 006 362	Aktivert innkrevingsrett	3, 17	5 006 362	5 335 273
90 707	Immaterielle eiendeler	4, 12	58 341	96 030
5 097 069	Sum immaterielle eiendeler		5 064 703	5 431 303
	Varige driftsmidler			
178 470	Maskiner og anlegg	5	178 470	680
1 739	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	5, 12	890	2 179
180 209	Sum varige driftsmidler		179 360	2 859
	Finansielle anleggsmidler			
0	Investering i datterselskap	15	62 946	0
2 001	Depositum i husleie	7	2 001	2 001
2 001	Sum finansielle anleggsmidler		64 947	2 001
5 279 279	Sum anleggsmidler		5 309 011	5 436 163
	Omløpsmidler			
	Fordringer			
505 618	Kundefordringer	6, 12	168 948	561 951
0	Kundefordringer konsern	17	232 203	0
0	Lån til foretak i samme konsern	17	229 346	0
397 405	Opptjent, ikke fakturert inntekt	6, 12	208 917	241 255
1 743	Andre kortsiktige fordringer	12	1 137	1 865
0	Pensjon	9	0	105
904 766	Sum fordringer		840 551	805 176
50 415	Bankinnskudd, kontanter o.l.	7, 17	49 919	89 550
955 181	Sum omløpsmidler		890 470	894 726
6 234 460	Sum eiendeler		6 199 481	6 330 889

BALANSE

KONSERN	<i>(Beløp i hele tusen)</i>		FJELLINJEN AS	
31.12.2019	EGENKAPITAL OG GJELD	Note	31.12.2019	31.12.2018
	Egenkapital			
	Innskutt egenkapital			
-1 100	Aksjekapital	8	-1 100	-1 100
-1 100	Sum innskutt egenkapital		-1 100	-1 100
	Opptjent egenkapital			
-105 898	Annen egenkapital	8	-105 898	-105 898
-105 898	Sum opptjent egenkapital		-105 898	-105 898
	Sum egenkapital		-106 998	-106 998
	Gjeld			
	Avsetning og forpliktelser			
-28	Pensjonsforpliktelse	9	-28	0
-8 004	Andre avsetninger for forpliktelser	10	-8 004	-12 297
-8 032	Sum avsetning for forpliktelser		-8 032	-12 297
	Annen langsiktig gjeld			
-218 140	Mottatt depositum	12	0	-198 818
-3 200 000	Obligasjonslån	11	-3 200 000	-3 700 000
-3 418 140	Sum annen langsiktig gjeld		-3 200 000	-3 898 818
	Kortsiktig gjeld			
-132 407	Leverandørgjeld	12	-6 044	-109 539
0	Gjeld til konsernselskap	17	-319 004	0
-12 270	Skyldig offentlige avgifter	7	-3 898	-2 722
-1 221 103	Skyldig til Statens vegvesen	13	-1 221 103	-1 477 539
-1 300 000	Sertifikatlån	14	-1 300 000	-700 000
-35 511	Annen kortsiktig gjeld	16	-34 402	-22 976
-2 701 290	Sum kortsiktig gjeld		-2 884 451	-2 312 776
	Sum gjeld		-6 092 483	-6 223 891
-6 234 460	Sum egenkapital og gjeld		-6 199 481	-6 330 889

Styret i Fjellinjen AS

Oslo, 26. mars 2020

Cato Hellesjø
Styreleder

Tim A. Holmvik

Mai-Lill Ibsen

Siri Hov Eggen

Ingebjørg H. Johannessen

Camilla Amundsen

Håkon Å. Eidem

KONTANTSTRØM

KONSERN		FJELLINJEN AS	
<i>(Beløp i hele tusen)</i>			
2019	KONTANTSTRØM	2019	2018
	Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
3 204 666	Resultat før avskrivning på innkrevningsretten	3 205 181	3 186 677
0	Resultat før avskrivning på innkrevningsretten Fjellinjen Utseder AS	-516	0
58 486	Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	47 338	30 258
-4 265	Endring forpliktelser	-4 265	-4 677
-99 590	Endring kundefordringer og andre fordringer	-393 586	-28 275
44 950	Endring leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	353 356	-10 610
19 322	Endring i langsiktige poster	8 656	35 376
3 223 570	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	3 216 165	3 208 749
	Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
-1 287	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-1 288	-1 973
-49 981	Utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler	-43 042	-26 402
-51 268	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-44 360	-28 375
	Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
-3 311 436	Rekvirert fra Statens vegvesen	-3 311 436	-2 643 659
-2 600 000	Utbetaling ved nedbetaling av lån	-2 600 000	-2 300 000
2 700 000	Innbetaling ved opptak av nye lån	2 700 000	1 700 000
-3 211 436	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-3 211 436	-3 243 659
-39 134	Netto kontantstrøm for perioden	-39 631	-63 285
89 550	Kontanter ved periodens begynnelse	89 550	152 835
50 415	Kontanter ved periodens slutt	49 919	89 550

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter morselskapet Fjellinjen AS og Fjellinjen Utsteder AS. Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet. Konsernregnskapet utarbeides etter ensartede prinsipper, ved at datterselskap følger de samme regnskapsprinsipper som morselskap. Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskapene er eliminert.

Investering i datterselskap

Datterselskapet Fjellinjen Utsteder AS er vurdert etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Kostmetoden innebærer at investeringen er vurdert til anskaffelseskost med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Fjellinjen AS planlegger i 2020 å gjennomføre avhendelse av datterselskapet Fjellinjen Utsteder AS i tråd med bompengereformen.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Inntekter

Passeringsinntekten regnskapsførers når de er opptjent, dvs. på passeringstidspunktet, til en verdi lik pris på passeringstidspunktet. Tilleggsavgifter inntektsføres netto, etter fratrukk for frafalte tilleggsavgifter, på faktureringstidspunktet. Bompenger fra passeringer foretatt av utenlandske kjøretøy kreves inn av eksternt tjenesteleverandør EPC. Inntektsføring foretas på passeringstidspunktet.

I 2019 har selskapet omklassifisert kostnader til utstedergodtgjørelse fra andre inntekter og til inndrivelseskostnader. Sammenlignbare tall er utarbeidet for 2018.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie og bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som ikke er bestemt til varig eie og bruk klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år. Gjeld som har kortere tilbakebetalingstid enn ett år er klassifisert som kortsiktig gjeld. Øvrig gjeld er klassifisert som langsiktig gjeld.

Anskaffelseskost

Anskaffelseskost for eiendeler omfatter kjøpesummen for eiendelen, med fradrag for bonuser, rabatter og lignende, og med tillegg for kjøpsutgifter (frakt, toll, offentlige avgifter som ikke refunderes og eventuelle andre direkte kjøpsutgifter). Ved kjøp i utenlandsk valuta balanseføres eiendelen til kursen på transaksjonstidspunktet.

Renter knyttet til tilvirkning av eiendeler kostnadsføres. For varige driftsmidler og immaterielle eiendeler omfatter anskaffelseskost også direkte utgifter for å klargjøre eiendelen for bruk, for eksempel utgifter til testing av eiendelen.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Driftsmidlenes teknisk og økonomiske levetid vurderes på hver balansedag. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid («knekkpunktmetoden»). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøp av driftsmidlet.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Immaterielle eiendeler

Utgifter til immaterielle eiendeler balanseføres i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Dette innebærer at utgifter til immaterielle eiendeler balanseføres når det anses som sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til eiendelen vil tilflyte selskapet, og man har kommet frem til en pålitelig måling av anskaffelseskost for eiendelen. Immaterielle eiendeler avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid.

Nedskrivning av anleggsmidler og Immaterielle eiendeler

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp. Tidligere nedskrivninger reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede. Samme prinsipp gjelder immaterielle eiendeler.

Regnskapsføring av innkrevingsretten

Stortinget vedtok Oslopakke 3 den 13. mars 2008 og innkrevingsperioden ble da fastsatt med løpetid til 2032. Oslopakke 3 er en finansieringsplan for å finansiere en forsert utbygging av hovedveinettet og kollektivnettet. I tillegg til infrastrukturtiltak og rullende materiell inneholder Oslopakke 3 også midler for å finansiere drifts-tiltak for kollektivtrafikken. Selskapet har inngått avtale med Statens vegvesen, Bompengavtalen, om administrasjon av innkreving av bompenger i henhold til Stortingets vedtak. Oslopakke 3 ble reforhandlet i 2016, og i Stortingsproposisjon 86S (2016-2017), vedtatt i juni 2017, forlenges Fjellinjens mandat for bompenginnkreving til 2036.

Aktivert innkrevingsrett representerer en mellomfinansiering knyttet til Oslopakke 3. Fjellinjen aktiverer innkrevingsretten

som en immateriell eiendel i balansen basert på årlig tildeling over statsbudsjettet. Aktiveringen gjøres med bakgrunn i fullmakten gitt i statsbudsjettet. Ved årets slutt avskrives innkrevingsretten med årets resultat.

Fordringer

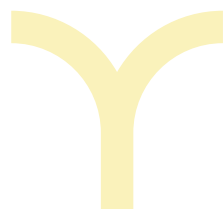
Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Kundefordringer som ikke er betalt og oversendt inkasso vurderes før konstatering av tap og avskrivning. Avsetning til tap baseres på historiske tall og erfaring på hvor stor andel av sakene vi sender til inkasso vi klarer å inndrive. Dette beregnes på den totale fordringsmassen, inkludert opptjente ikke fakturerte inntekter.

Fjerningskostnader

Selskapet avsetter for fremtidige fjerningskostnader av bomstasjonsutstyr. Forpliktelsen følger prosjekt og finansieringsavtaler mellom selskapet og Statens vegvesen, datert 27. november 2017. Fjellinjen skal finansiere alle kostnader ved fjerning av innkrevingsutstyret og istandsetting av veien. Avsetningen bygges gradvis opp ved resultatføring i takt med driftsmidlets økonomiske levetid. Selskapet anslår at fjerning av dagens bomstasjoner vil skje etter utløpet av innkrevingsperioden (etter 2036). Selskapet avsetter for fjerningskostnader frem til og med år 2036. Prinsipp om beste estimat for fremtidig fjerningskostnad ligger til grunn, og er basert på innhentede priser for fjerning av bomstasjoner justert med Norges Banks inflasjonsmål.

Obligasjonslån

Selskapet har i henhold til statsbudsjettet fullmakt til å lånefinansiere utbetalinger til Oslopakke 3. Dette er opptak av lån som skal dekkes inn gjennom fremtidige bompenginntekter. Der hvor selskapets lån er tatt opp til flytende rente, vil lånene sikres i henhold til selskapets finanspolicy, ved å inngå rentebytteavtaler hvor man betaler fast rente og mottar flytende rente.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Balansførte derivatkostnader (Rentebytteavtale)

Selskapet regnskapsfører rentebytteavtaler som kontantstrømsikring. Endringer i virkelig verdi av sikringsinstrumentene regnskapsføres ikke. Dette innebærer løpende resultatføring av flytende rente og resultatet av rentebytteavtalene under rentekostnader.

Poster i utenlandsk valuta

Transaksjon i utenlandsk valuta regnskapsføres til valutakursen på transaksjonstidspunktet. Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta vurderes etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Pensjoner

Selskapet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringselskap, med unntak av AFP-ordningen. Selskapet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Innskuddsplaner

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Ytelsesplaner

En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering.

Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balansførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode.

Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjenings-tid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene, i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Ytelsesordningen ble lukket 01.09.2009.

Skatt og avgift

Selskapet har ikke økonomisk overskudd som formål og er fritatt for skatteplikt for virksomheten som vedrører bompenger. Bompenger er unntatt fra merverdiavgift. Selskapets utstedergodtgjørelse er mva-pliktig.

Kontantstrømoppstillingen

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

NOTER

Note 1**Driftsinntekter**

Selskapets og konsernets inntekter for 2019 omfatter innkrevingen av bompenger i henhold til avtale med Statens vegvesen og har følgende inntektsfordeling:

(Beløp i hele tusen)

DRIFTSINNTEKTER	FJELLINJEN AS		KONSERN
	2019	2018	2019
Avtalepasseringer	3 028 744	2 996 933	3 028 744
Fullprispasseringer	622 376	501 271	622 376
Sum passeringsinntekter	3 651 120	3 498 204	3 651 120
Utstedergodtgjørelse	9 480	26 203	26 292
Andre inntekter	22 626	36 456	41 626
Sum driftsinntekter	3 683 226	3 560 863	3 719 038

Andre inntekter omfatter bla. tilleggsavgift, purregebyr og miljøgebyr.

Der selskapet og konsernets egne kunder har passert i andre bompengeanlegg forestår konsernet innkreving av passeringsavgift for disse passeringene gjennom AutoPASS-systemet. For denne tjenesten mottok konsernet en godtgjørelse på NOK 26,3 millioner i 2019 mot en tilsvarende godtgjørelse på NOK 26,2 millioner i 2018. Denne godtgjørelsen skal blant annet dekke konsernets kredittrisiko knyttet til innkreving av etterskuddsfakturerte passeringer.

NOTER

Note 2**Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.***(Beløp i hele tusen)*

LØNNSKOSTNADER	FJELLINJEN AS		KONSERN
	2019	2018	2019
Lønninger	22 834	28 547	28 322
Arbeidsgiveravgift	3 818	4 910	4 818
Pensjonskostnader	1 846	2 280	2 302
Andre ytelser	3 023	2 863	4 837
Sum	31 521	38 600	40 279

Gjennomsnittlig antall årsverk:

Antall årsverk eksklusiv ansatte i permisjon og inkludert innleide medarbeidere utgjorde 24 pr. 31.12.2019. Antall fast ansatte i Fjellinjen AS pr 31.12.2019 var 24 ansatte hvorav 12 kvinner og 12 menn.

Antall årsverk i konsernet eksklusiv ansatte i permisjon og inkludert innleide medarbeidere utgjorde 48,4 pr 31.12.2019. Antall fast ansatte i konsernet pr. 31.12.2019 var 49 ansatte hvorav 29 kvinner og 20 menn.

NOTER

YTELSER TIL LEDENDE PERSONER

	Daglig leder	Styret
Lønn/ styrehonorar	1 517	986
Pensjonsutgifter	114	0
Annen godtgjørelse	8	0

Selskapets daglige leder har opphørt sin arbeidsavtale i oktober 2019. I henhold til arbeidsavtalen hadde daglig leder krav på etterlønn ved oppsigelse fra selskapet. Det er i regnskapet pr 31.12.19 avsatt i henhold til etterlønnsavtale NOK 1,74 millioner inkludert sosiale avgifter.

Konstituert adm. dir. har en avtale om at ved opphørstidspunktet for konstituering trer arbeidstaker tilbake til sin opprinnelige stilling, men med lønn som konstituert adm. dir. i ytterligere 12 måneder. Dersom arbeidstaker sier opp sitt arbeidsforhold med fratreden innen 12 måneder etter opphørstidspunktet mottar arbeidstaker ordinær lønn i oppsigelsesperioden på 3 måneder.

Lønnskostnader i noten er totale lønnskostnader til daglig ledelse i 2019.

Selskapets daglige leder og styret er ikke omfattet av noen bonusordning. Det er ikke utstedt lån eller sikkerhetsstillelse til daglig leder, styreleder eller andre nærstående parter.

Revisor:

Godtgjørelse til Deloitte AS og samarbeidende selskaper:

(Beløp i hele tusen)

	FJELLINJEN AS		KONSERN
	2019	2018	2019
Lovpålagt revisjon	657	432	657
Andre attestasjonstjenester innenfor revisjon	143	89	143
Advokattjenester	689	409	689
Andre tjenester utenfor revisjon	818	52	818

Beløpene er inkludert mva.

NOTER

Note 3**Immatrielle eiendeler/ Aktivert innkrevingsrett**

For innkrevingsretten knyttet til Oslopakke 3 er det i konsernet per 31.12.2019 aktivert samlet innkrevingsrett/ bevilgning på NOK 32 318 millioner, hvorav NOK 27 312 millioner er innkrevd og avskrevet.

(Beløp i hele tusen)

**AKTIVERT INNKREVINGSRETT
OSLOPAKKE 3**

	Bevilgning drift	Bevilgning lån	Bevilgning total	Innkrevd/ avskrivning	Balanseført bevilgning
Aktivert innkrevingsrett før 2019	23 592 496	5 850 000	29 442 496	24 107 223	5 335 273
Veikantutstyr overført driftsmidler	-179 245	0	-179 245	0	-179 245
Avskrivning fra Fjellinjen AS	0	0	0	3 205 181	-3 205 181
Avskrivning fra Fjellinjen Utsteder AS	0	0	0	-516	516
Aktivert innkrevingsrett i 2019	3 055 000	0	3 055 000	0	3 055 000
Totalt	26 468 251	5 850 000	32 318 251	27 311 888	5 006 362

Anskaffelseskosten på innkrevingsretten er målt til faktiske tildelinger til Statens vegvesen knyttet til Oslopakke 3. Avskrivningen på innkrevingsretten følger årets resultat så lenge 100 % skal tildeles vedtatte formål. Dersom årlig inntjening blir større enn total årlig rekvirering fra Statens vegvesen vil aktivert innkrevingsrett avskrives til 0 og resterende oppføres som kortsiktig gjeld til Statens vegvesen.

Bompengebevilgningen for 2019 var på NOK 3 055 millioner kr. I løpet av 2018 og 2019 er det av Statens vegvesen bevilget NOK 260 millioner til nye bomstasjoner. Denne bevilgningen inneholder veikantutstyret som Fjellinjen AS har overtatt i 2019. Av dette bevilgede beløpet har Statens vegvesen i 2018 og 2019 rekvirert NOK 179,2 millioner av Fjellinjen AS for nye bomstasjoner og bomsnitt for Oslopakke 3. Dette beløpet er i 2019 blitt aktivert i balansen som varige driftsmidler og samtidig er aktivert innkrevingsrett redusert med samme beløp.

Note 4

Immaterielle eiendeler

Aktivert innkrevingsutstyr:

Innkrevingsutstyr har tidligere vært balanseført som immateriell eiendel. Statens vegvesen har fram til 1 juni 2019 eid bomstasjonene og tilhørende innkrevingsutstyr. Selskapet har i 2018 og 2019 betalt for innkrevingsutstyr som er anskaffet og eid av Statens vegvesen. Som innkrevingsutstyr regnes elektroniske brikker og IT-utstyr til bruk i innkrevingen og anlegg i tilknytning til de automatiserte bomstasjonene. Selskapet har i 2019 overtatt dette utstyret fra Statens vegvesen. I forbindelse med overtagelsen i 2019 er dette utstyret flyttet over til varige driftsmidler i balansen.

Aktivert sentralsystem:

Sentralsystem balanseføres som immateriell eiendel. Statens vegvesen eier systemet, som er nødvendig for å lese brikker, verifisering av bildepasseringer, behandle informasjon fra brikker og bilder, fakturere bilister og fakturerer. Konsernet har en rett til å bruke sentralsystemet i innkrevingsperioden. For å sammenstille kostnaden ved bruk av innkrevingsutstyret og sentralsystemet med fremtidige inntekter, aktiveres dette i balansen som immaterielle eiendeler.

Nytt sentralsystem:

I 2015 var det planlagt lansert nytt sentralsystem for bompengibransjen. Utvikling av nytt sentralsystem ble gjennomført av Vegdirektoratet, men Fjellinjen AS hadde en andel av denne investeringen. I 2015 hevet Vegdirektoratet kontrakten med valgt utviklingspartner og selskapets balanseførte utviklingskostnader knyttet til dette prosjektet ble nedskrevet i sin helhet i 2015. I etterkant av kontrakthevingen har både Statens vegvesen og utviklingspartner reist krav om erstatning fra den annen part. Utviklingspartneren har i 2020 vunnet fram sitt krav mot Statens

vegvesen. Selskapet har ikke avsatt ytterligere kostnader i forbindelse med denne saken.

Web – fjellinjen.no:

Websiden balanseføres som immateriell eiendel med bakgrunn i at den er identifiserbar og kontrolleres av konsernet. Utviklingskostnadene kan måles pålitelig og er gjenstand for aktivering. Websiden bidrar til at passeringer fra konsernets egne kunder og fra bilister uten avtale blir betalt, og gir vesentlig informasjon til bilister som kundeservice ellers måtte fremskaffe på alternativ måte.

Ny operatørløsning:

Ny operatørløsning balanseføres som immateriell eiendel. Selskapet anskaffer og eier dette systemet, som er nødvendig for å fakturere og drive inn passeringsinntekter fra Utstedere og bilister. Systemet er planlagt satt i drift høsten 2020.

NOTER

(Beløp i hele tusen)

IMMATRIELLE EIENDELER FJELLINJEN AS

	Brikker	Sentral-system	WEB	Mobil appl.	ANPR/MIR	Software	Ny operatør-løsning	SUM
Anskaffelseskost 01.01	210 209	45 731	6 037	921	-	1 141	6 659	270 699
+ Tilgang ved kjøp i året	2 560	12 009	-	-	294	-	28 179	43 042
- Avgang til Fjellinjen Utreder AS	34 750	-	511	520	-	511	-	36 293
Anskaffelseskost 31.12	178 019	57 740	5 526	401	294	630	34 838	277 448
Akkumulert ordinær avskrivning 01.01	169 685	34 689	5 425	322	0	349	-	210 470
+ Årets ordinære avskrivninger	8 333	0	85	79	-	140	-	8 637
Akk. av- og nedskrivning 31.12	178 018	34 689	5 510	401	-	489	-	219 106
Regnskapsmessig verdi 31.12	0	23 051	16	0	294	141	34 838	58 341
Økonomisk levetid	5 år	7 år	2 år	2 år	4 år	5 år	8 år	
Årets ordinære avskrivnings-sats (%)	20	14,3	50	50	25	20	12,5	

(Beløp i hele tusen)

IMMATRIELLE EIENDELER KONSERN

	Brikker	Sentral-system	WEB	Mobil appl.	ANPR/MIR	Software	Ny operatør-løsning	SUM
Anskaffelseskost 01.01	210 209	45 731	6 037	921	-	1 141	6 659	270 699
+ Tilgang ved kjøp i året	9 499	12 009	-	-	294	-	28 180	49 981
Anskaffelseskost 31.12	219 708	57 740	6 037	921	294	1 141	34 839	320 680
Akkumulert ordinær avskrivning 01.01	169 685	34 689	5 425	322	0	349	-	210 469
+ Årets ordinære avskrivninger	18 892	0	192	189	-	231	-	19 504
Akk. av- og nedskrivning 31.12	188 577	34 689	5 617	511	-	580	-	229 974
Regnskapsmessig verdi 31.12	31 131	23 051	420	410	294	561	34 839	90 707
Økonomisk levetid	5 år	7 år	2 år	2 år	4 år	5 år	8 år	
Årets ordinære avskrivnings-sats (%)	20	14,3	50	50	25	20		

NOTER

Note 5

Varige driftsmidler

Fjellinjen AS har fra 1 juni overtatt teknisk veikantutstyr, portaler og infrastruktur fra Statens vegvesen vedrørende Oslopakke 3. Dette utstyret har tidligere vært aktivert under inkrevningsretten. Beløpet som er overført utgjør NOK 179,2 millioner. Dette beløpet er blitt rekvirert fra Statens vegvesen gjennom 2018 og 2019. I forbindelse med overtakelsen av veikantutstyret har også gammelt bomstasjonsutstyr blitt overført fra immaterielle eiendeler og til varige driftsmidler i balansen.

(Beløp i hele tusen)

VARIGE DRIFTSMIDLER FJELLINJEN AS

	Påkostning leide lokaler	Kontor- maskiner/ EDB utstyr	Inventar, driftsløsøre	Veikant teknisk utstyr	Veikant portal/ infrastruktur	Gammelt bomstasj./ utstyr	Biler	SUM
Anskaffelseskost 01.01, inkl oppskr. fra før 1999	6 601	17 171	7 211	0	0	59 776	872	91 630
+ Tilgang ved kjøp i året	0	257	345	171 287	10 086	-1 443	0	180 533
- Avgang til Fjellinjen Utreder AS	0	532	600	0	0	0	0	1 131
Anskaffelseskost 31.12	6 601	16 896	6 956	171 287	10 086	58 333	872	271 032
Akkumulerte ordinære avskrivninger 01.01	6 601	15 952	6 250	0	0	23 975	192	52 969
Årets ordinære avskrivninger	0	577	183	19 948	588	8 282	178	29 756
Årets nedskrivning	0	0	0	0	0	8 945	0	8 945
Akk. av- og nedskrivning 31.12	6 601	16 529	6 433	19 948	588	41 203	370	91 672
Regnskapsmessig verdi 31.12	0	367	523	151 339	9 498	17 130	502	179 360
Økonomisk levetid	5 år	3 år	5 år	5 år	10 år	7 år	5 år	
Årets ordinære avskrivningssats (%)	20	33,3	20	20	10	14,28	20	

NOTER

(Beløp i hele tusen)

VARIGE DRIFTSMIDLER KONSERN

	Påkostning leide lokaler	Kontor- maskiner/ EDB utstyr	Inventar, driftsløsøre	Veikant teknisk utstyr	Veikant portal/ infrastruktur	Gammelt bomstasj./ utstyr	Biler	SUM
Anskaffelseskost 01.01, inkl oppskr. fra før 1999	6 601	17 171	7 210	0	0	59 776	872	91 630
+ - Tilgang/Avgang ved kjøp i året	0	257	345	171 287	10 086	-1 443	0	180 532
Anskaffelseskost 31.12	6 601	17 428	7 555	171 287	10 086	58 333	872	272 162
Akkumulerte ordinære avskrivninger 01.01	6 601	15 952	6 250	0	0	23 975	192	52 969
Årets ordinære avskrivninger	0	762	279	19 948	588	8 282	178	30 037
Årets nedskrivning	0	0	0	0	0	8 945	0	8 945
Akk. av- og nedskrivning 31.12	6 601	16 714	6 529	19 948	588	41 202	370	91 953
Regnskapsmessig verdi 31.12	0	714	1 026	151 339	9 498	17 131	502	180 209
Økonomisk levetid	5 år	3 år	5 år	5 år	10 år	7 år	5 år	
Årets ordinære avskrivningsrate (%)	20	33,3	20	20	10	14,28	20	

NOTER

Note 6**Kundefordringer**

Kundefordringer består av fakturerte fordringer som ikke er forfalt, fordringer som er forfalt samt fordringer som er oversendt inkasso. Fordringer oversendt inkasso vurderes i samarbeid med inkassobyrå før konstatering av tap og avskrivning. Avsetning til tap baseres på historisk løsningsgrad og erfaring, og beregnes på den totale fordringsmassen, inkludert opptjente ikke fakturerte inntekter.

Det er i regnskapet pr. 31.12.19 avsatt til tap 100% av alle fordringer oversendt inkasso eldre enn 1 år. Dette på bakgrunn av at løsningsgraden på oversendte inkassosaker eldre enn 1 år er svært lav. Dette er en endring i metodikk fra tidligere år. Endret metodikk og ny vurdering av tapsavsetning medfører en økt kostnad i 2019 for selskapet på NOK 60,8 millioner og NOK 68,9 millioner for konsernet.

(Beløp i hele tusen)

KUNDEFORDRINGER	FJELLINJEN AS		KONSERN
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019
Registrerte fordringer	380 988	724 181	747 272
Avsatt for imøtegåelse av fremtidige tap på krav	-212 040	-162 230	-241 654
Sum netto fakturerte krav	168 948	561 951	505 618
Opptjent, ikke fakturert inntekt	208 917	241 255	397 405
Sum	377 865	803 206	903 023

Av registrerte fordringer i konsernet utgjør fordringer på andre bompengeselskaper i forbindelse med passeringer i AutoPASS-systemet NOK 24,3 millioner pr. 31.12.2019, mot NOK 23,2 millioner pr. 31.12.18. Det er ikke forventet tap på fordringer mot andre bompengeselskap.

NOTER

Note 7

Bundne bankinnskudd

(Beløp i hele tusen)

KUNDEFORDRINGER	FJELLINJEN AS		KONSERN
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019
Skattetrekkmidler	3 086	3 491	3 583
Husleiedepositum	2 001	2 001	2 001

Bundne skattetrekkmidler pr. 31.12.2019 dekker skyldig forskuddstrekk pr. 31.12.2019 på NOK 0,96 millioner i selskapet og NOK 1,45 millioner i konsernet.

Note 8

Egenkapital

(Beløp i hele tusen)

ÅRETS ENDRING I EGENKAPITAL	Aksjekapital	Annen egenkapital	SUM
	Egenkapital pr. 01.01.2019	1 100	105 898
Årets resultat	0	0	0
Egenkapital pr. 31.12.2019	1 100	105 898	106 998

Aksjekapital og aksjonærinformasjon:

Aksjekapitalen på NOK 1 100 000 består av 66 A-aksjer à NOK 10 000 og 44 B-aksjer à NOK 10 000. Oslo kommune eier A-aksjene og Viken fylkeskommune eier B-aksjene. Alle aksjer har like rettigheter. Det er ifølge selskapets vedtekter ikke gitt adgang til å utbetale utbytte.

Annen egenkapital:

Ved avikling av selskapet skal den innbetalte aksjekapitalen, justert med 80 % av endringen i konsumprisindeksen regnet fra aksjekapitalens tidspunkt for innbetaling (verdistigningen), tilbakebetales aksjonærene. Pr. 31.12. 2019 er dette beløpet beregnet til NOK 1,0 millioner og inngår som en del av selskapets annen egenkapital. Øvrig annen egenkapital skal tilfalle Oslopakke 3.

NOTER

Note 9**Pensjonsforpliktelser**

Selskapets pensjonsordninger tilfredstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Selskapet har både innskuddsordning og ytelsesordning for sine ansatte. Selskapets innskuddsordning er organisert i henhold til krav om innskuddspensjon. Den innskuddsbaserte ordningen har gjennom 2019 totalt hatt 46 ansatte og pr 31.12.19 har ordningen 24 ansatte. Kostnadene for regnskapsåret 2019 knyttet til denne ordningen var NOK 1,6 millioner.

Pr. 31.12.19 hadde konsernet 51 ansatte i innskuddsordningen og kostnadene for regnskapsåret 2019 var NOK 2,1 millioner.

Selskapets ytelsesbaserte pensjonsordning omfatter i alt 2 aktive medlemmer og 2 pensjonister. Alle uførepensjonistene i avtalen har fått utsendt fripoliser for sin uførepensjon. Uførepensjon utbetales fra fripolise og ikke fra den kollektive avtalen, men de er fremdeles medlem av den kollektive avtalen og dermed opptjener alderspensjon. På bakgrunn av denne endringen er både pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser i den kollektive pensjonsavtalen redusert.

<i>(Beløp i hele tusen)</i>	<i>Ytelse</i>	<i>Ytelse</i>
NETTO PENSJONSKOSTNAD	2019	2018
Nåverdi av årets opptjening	31	67
Rentekostnad	29	30
Forventet avkastning	-60	-52
Administrasjonsomkostninger	68	45
Periodisert arbeidsgiveravgift	14	13
Resultatført estimatavvik	166	182
Pensjonskostnad	248	286

NOTER

<i>(Beløp i hele tusen)</i>	<i>Sikret</i>	<i>Sikret</i>
NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE		
	31.12.2019	31.12.2019
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse (-)	-1 345	-1 121
Pensjonsmidler	1 320	1 380
Netto forpliktelse	25	-259
Arbeidsgiveravgift	3	0
Faktisk forpliktelse	0	0
Ikke resultatført estimatavvik (inkl. aga)	0	155
Balanseført pensjonsforpliktelse (-)	-28	105

<i>(Beløp i hele tusen)</i>	<i>Sikret</i>	<i>Sikret</i>
ØKONOMISKE FORUTSETNINGER		
	31.12.2019	31.12.2019
Diskonteringsrente	1,80 %	2,60 %
Lønnsregulering	2,25 %	2,75 %
G-regulering	2,00 %	2,50 %
Pensjonsregulering	0,70 %	0,80 %
Avkastning på midler	4,20 %	4,30 %

Forutsetningene som er brukt er de siste oppdaterte fra Norsk RegnskapsStiftelse (oppdatert 31.08.2019).

Note 10**Avsetninger for forpliktelser og derivat gjeld***(Beløp i hele tusen)*

FJERNINGSFORPLIKTELSE	2019	2018
Inngående balanse 1.1	2 463	2 223
Årets fjerningskostnad	0	0
Estimatendring	623	240
Fjerningsforpliktelse 31.12	3 086	2 463

Fjerningsforpliktelser:

Selskapet avsetter for fremtidige fjerningskostnader av bomstasjonsutstyr. Forpliktelsen følger av tilleggsavtale mellom selskapet og Statens vegvesen, datert 3. juli 2006. Fjellinjen skal finansiere alle kostnader ved fjerning av innkrevingsutstyret og istandsetting av veien.

Avsetningen bygges gradvis opp ved resultatføring i takt med driftsmidlets økonomiske levetid. Selskapet anslår at fjerning av dagens bomstasjoner vil skje etter utløpet av innkrevingsperioden (etter 2036). Selskapet avsetter for fjerningskostnader frem til og med år 2036. Prinsipp om beste estimat for fremtidig fjerningskostnad ligger til grunn, og er basert på innhentede priser for fjerning av bomstasjoner justert med Norges Banks inflasjonsmål.

NOTER

*(Beløp i hele tusen)***DERIVATGJELD (RENTEBYTTEAVTALE)**

	2019	2018
Inngående balanse 1.1	9 834	14 750
Reduksjon derivatgjeld	4 916	4 916
Derivatgjeld 31.12	4 918	9 834

Derivat gjeld:

I 2011 ble det inngått rentebytteavtaler fra flytende til fast rente for å sikre fremtidige kontantstrømmer (rentebetalingen). Tidsforskyvning i låneopptak i perioden 2011 til 2013 medførte ineffektivitet i sikringen på grunn av at det er inngått sikring for høyere beløp enn faktisk låneopptak.

Utsettelse av tidspunkt for oppstart av rentebytteavtale ble kompensert gjennom høyere fast rente under kontrakten. Kompensasjon ble per 31.12.2013 balanseført under avsetninger for forpliktelse med NOK 34 417 millioner som amortiseres over restlevetiden på 7 år og føres mot andre finanskostnader med et årlig beløp på NOK 4,9 millioner.

NOTER

Note 11**Obligasjonslån og rentesikring**

Selskapet har per 31.12.2019 en langsiktig rentebærende gjeld på NOK 3 200 millioner. Lånene nedbetales ikke løpende, men nedbetales i sin helhet ved forfall. Fjellinjen AS har valgt en sikringspolicy som tilsier at en vesentlig del av rentebærende gjeld rentesikres med fastrente. Pr. 31.12.2019 var 90 % av selskapets rentebærende gjeld (kort -og langsiktig) sikret til fastrente.

(Beløp i hele tusen)

OBLIGASJONSLÅN

Forfallsdato	Beløp	Betingelser ved opptak	Fast rente	+Margin	FRN rente
Sep 2020	500 000	N3mnd+0,65%		0,650 %	2,470 %
Des 2020	500 000	N3mnd+1,05%		1,050 %	2,890 %
Sep 2021	200 000	N3mnd+0,355%		0,355 %	2,235 %
Mar 2022	300 000	N3mnd+0,34%		0,340 %	2,210 %
Sep 2022	700 000	Fast	2,780 %		
Sep 2023	600 000	Fast	4,960 %		
Des 2024	400 000	Fast	4,700 %		
Sum	3 200 000				

NOTER

Selskapet benytter rentebytteavtaler som sikringsinstrument. Disse behandles som kontantstrømsikring for å redusere variabilitet i kontantstrømmer knyttet til flytende renter. Selskapet vurderer sikringen som effektiv og har valgt å ikke balanseføre verdiendringen på rentebytteavtalene over resultatet.

(Beløp i hele tusen)

RENTEBYTTEAVTALER

Motpart	Hovedstol	Startdato	Sluttdato	Motta	Betale
Nordea	200 000	28.09.2015	28.09.2020	N3Mnd	3,219 %
DNB	500 000	26.06.2015	28.12.2020	N3Mnd	N6Mnd-0,055%
Nordea	500 000	27.12.2013	26.12.2020	N6Mnd	5,138 %
DNB	500 000	16.06.2015	16.12.2021	N3Mnd	N6Mnd-0,055%
Nordea *	500 000	16.06.2016	16.12.2027	N6Mnd	3,364 %
Swedbank	600 000	19.10.2011	15.09.2023	4,960 %	N6Mnd+0,905%
Nordea	600 000	15.09.2011	15.09.2023	N6Mnd	4,505 %
DNB	400 000	15.12.2011	16.12.2024	4,700 %	N6Mnd+0,92%
Nordea	400 000	15.12.2011	16.12.2024	N6Mnd	4,480 %
DNB	500 000	16.12.2014	18.12.2028	N3Mnd	3,512 %
DNB	250 000	16.12.2014	16.12.2030	N3Mnd	3,501 %
DNB	400 000	28.09.2015	28.12.2032	N3Mnd	3,571 %

*) Sikringsavtale med startdato 16.06.2016 vil konverteres til N3Mnd pr. 16.12.2021.

Virkelig verdi av rentebytteavtaler er negativ og utgjør pr. 31.12.2019 NOK - 277,3 millioner.

Gjennomsnittlig rentesats for 2019 er 4,08 %.

NOTER

Note 12**Utskillelse av Fjellinjen Utsteder AS**

Fjellinjens utstedervirksomhet ble 1 juni 2019 skilt ut som et 100% eid dattersekskap fra Fjellinjen AS. Fjellinjen Utsteder AS er ansvarlig for å kreve inn passeringsinntekter fra Fjellinjens AutoPASS-kunder og å sikre at disse blir overført til riktig bompengeprojekt. Forskrift om utstedervirksomhet for bompenger og ferjebilletter setter krav til avhendelse av bompengeselskapenes utstedervirksomhet senest 30.06.2020.

Overføringen av balanseverdier fra Fjellinjen AS og til Fjellinjen Utsteder AS som et tingsinnskudd ble utført til regnskapsmessig bokført verdi, da overføringen skjedde til regnskapsmessig kontinuitet. Den regnskapsmessige verdien av tingsinnskuddet bestod av utstedervirksomheten med tilhørende eiendeler, rettigheter og forpliktelser og ble basert på balansetall pr 30.april 2019. Til fradrag kom gjeldsforpliktelse på NOK 229,3 millioner i Fjellinjen Utsteder AS mot Fjellinjen AS som ble etablert ved innskuddet. Resterende verdi ble gjort opp med økt aksjekapital og overkursfond i Fjellinjen Utsteder AS og aksjeverdi i Fjellinjen AS. Da utstedervirksomheten er en virksomhet med svært betydelig antall daglige transaksjoner, fravek netto bokført verdi på overføringstidspunktet 1. juni mot balanseverdier basert på tall pr.30.04.19. Differansen ble bokført mot overkursfond i Fjellinjen Utsteder AS og aksjer i Fjellinjen AS.

Følgende balansetall ble overført fra Fjellinjen AS og til Fjellinjen Utsteder AS 1 juni 2019:

(Beløp i hele tusen)

EIENDELER	01.06.2019
Immaterielle eiendeler	36 293
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	1 131
Sum Anleggsmidler	37 424
Kundefordringer	511 948
Opptjent, Ikke fakturert inntekt	74 700
Andre kortsiktige fordringer	908
Sum fordringer	587 557
SUM EIENDELER	624 981

NOTER

(Beløp i hele tusen)

	01.06.2019
EGENKAPITAL OG GJELD	
Mottatt brikkedepositum	-207 474
Sum langsiktig gjeld	-207 474
Leverandørgjeld til andre bomselskaper	-125 245
Sum Kortsiktig gjeld	-125 245
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	-332 719

Differansen som oppstod i balanseoverføringen fra Fjellinjen AS på 292,3 millioner ble finansiert som følger:

(Beløp i hele tusen)

	01.06.2019
Lån til Fjellinjen AS	-229 346
Overkurs	-61 956
Økning aksjekapital	-960
Sum	-292 262

NOTER

Note 13**Kortsiktig gjeld til Statens vegvesen***(Beløp i hele tusen)*

	KORTSIKTIG GJELD TIL STATENS VEGVESEN	
	2019	2018
Skyldig og avsatt tildeling per 01.01	1 477 539	1 224 315
Justering mindreforbruk fra tidligere år	0	-212 116
Tildelt prosjekter i henhold til statsbudsjett	3 055 000	3 109 000
Utbetalt hittil i år	-3 311 436	-2 643 659
Kortsiktig gjeld til Statens vegvesen 31.12*	1 221 103	1 477 539

*Fjellinjen kan ikke stifte gjeld utover de lånerammer Stortinget har vedtatt, ei heller for å møte rekvirering av bompengemidler fra Statens vegvesen.

For regnskapsåret 2019 har Statens vegvesen rekvirert NOK 3 311 millioner. Bevilgningen til Oslopakke 3 for 2019 utgjorde NOK 3 055 millioner. Akkumulert bevilgede bompenger som ikke er rekvirert av Statens vegvesen er bokført som kortsiktig gjeld til Statens vegvesen. I 2019 har denne gjelden minsket med NOK 256 millioner.

Note 14**Sertifikatlån og Kassakreditt***(Beløp i hele tusen)*

	KORTSIKTIGE LÅN		
	Beløp	Rentevilkår	Løpetid
Sertifikatlån	500 000	Fast 2,21 %	Mar 2020
Sertifikatlån	400 000	Fast 1,783 %	Mar 2020
Sertifikatlån	400 000	Fast 2,15 %	Jun 2020
Kassakreditt*	-	Nibor 1 mnd + 1,0 %	Des 2021
Kortsiktige lån pr. 31.12	1 300 000		

* Konsernet har pr. 31.12.2019 en ubenyttet kassakreditt med ramme på NOK 500 millioner.

NOTER

Note 15**Datterselskaper**

Konsernregnskapet består av morselskapet Fjellinjen AS og datterselskapet Fjellinjen Utsteder AS.

(Beløp i hele tusen)

FIRMA	Forretnings- adresse	Anskaffelses- tidspunkt	Stemme og eierandel	Balanseført verdi	Resultat 2019	Egenkapital pr 31.12.19
Fjellinjen Utsteder AS	Oslo	2019	100 %	62 946	-	62 946

Note 16**Annen kortsiktig gjeld**

Annen kortsiktig gjeld fordeler seg på følgende hovedposter:

(Beløp i hele tusen)

	FJELLINJEN AS		KONSERN
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019
Skyldig feriepenge og arbeidsgiveravgift	3 086	3 831	3 890
Påløpte renter	20 480	12 728	20 480
Andre påløpte kostnader	10 836	6 417	11 141
Sum passeringsinntekter	34 402	22 976	35 511

NOTER

Note 17**Nærstående parter**

Fjellinjen AS har i 2019 etablert en konsernkonto med Fjellinjen Utsteder AS. Begge selskapene er solidarisk ansvarlig for alle konsernkontoene. Fjellinjen AS har kun ordinære driftstransaksjoner med selskapet som inngår i konsernet. Transaksjonene er basert på forretningsmessige vilkår. For øvrig vurderes det ikke å være transaksjoner av betydning med nærstående part.

(Beløp i hele tusen)

BALANSEPOSTER

	31.12.2019
Kundefordringer konsern	7 769
Til gode passeringsinntekter	224 434
Lån til foretak i samme konsern	229 346
Sum fordringer	461 549
Årets resultat klassifisert som konserngjeld	516
Annen kortsiktig konserngjeld	13 779
Leverandørgjeld	11 632
Banksaldo omklassifisert som konserngjeld	293 077
Sum gjeld	319 004
Transaksjoner	
Utleie av regnskapstjenester	1 438
Utstedergodtgjørelse (inndrivelseskostnader)	29 010
Renteinntekter	6 689
Rentekostnader	2 351

NOTER

Note 18**Inndrivelseskostnader**

Inndrivelseskostnader fordeler seg på følgende hovedposter:

(Beløp i hele tusen)

	FJELLINJEN AS		KONSERN
	2019	2018	2019
Utstederkostnad	53 721	4 901	24 711
Inkasso-omkostninger	9 532	14 447	9 676
Rettsgebyr og refusjoner	133	-2 213	92
Sum	63 386	17 135	34 479

I 2019 har kostnad for utsteder godtgjørelse blitt omklassifisert fra annen inntekt og til inndrivelseskostnad. Dette er en prinsippendring fra tidligere år. Sammenlignbare tall er utarbeidet for 2018.

Note 19**Hendelser etter balansedagen**

Statens vegvesen ble i lagmannsretten i januar 2020 dømt til å betale sin motpart NOK 243 millioner for en IT-kontrakt som ble hevet i 2015. Staten ved Samferdselsdepartementet har anket dommen. Det er ikke avklart om dommen vil medføre kostnader for de regionale bompengeselskapene. Fjellinjen har ikke gjort avsetninger for dette i sitt regnskap for 2019.

I begynnelsen av mars 2020 ble Norge truffet av koronaviruspandemien og myndighetene implementerte 12. mars en rekke tiltak for å bremse spredningen av dette viruset. Tiltakene førte til en umiddelbar reduksjon i trafikkvolum i Fjellinjens bomanlegg på ca 35% og tilsvarende lavere passeringssinntekter. Omfang og varighet av tiltakene er fremdeles usikkert og vil kunne påvirke bompengbidraget til Oslopakke 3 i 2020. Tiltakene vil også kunne påvirke konsernets fremdrift i viktige prosjekter og det kan også forventes noe økning i tap på krav.

12

Revisors beretning

REVISORS BERETNING

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo
Norway
Tel: +47 23 27 90 00
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Fjellinjen AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Fjellinjen AS' årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på kr 0 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 0. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettsviseende bilde av den finansielle stillingen til Fjellinjen AS per 31. desember 2019 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettsviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Fjellinjen AS per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

side 2
Uavhengig revisors beretning -
Fjellinjen AS

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettsviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utslisktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilberlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utslisktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utslisktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utslisktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utslisktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste urettelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avslutningen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettsviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en

side 3
Uavhengig revisors beretning -
Fjellinjen AS

mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisjonskontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 26. mars 2020
Deloitte AS

Grete Elgæen
statsautorisert revisor

fjellinjen.no